

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης,
Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης

ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Ειδικότητα: Τεχνικός χειροποίητου
κοσμήματος και σχεδιασμού
κοσμήματος

Κωδικός: 24-01-26-1

ΣΑΕΚ

Ημερομηνία Έκδοσης
Σεπτέμβριος 2024

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

**Συγγραφή Οδηγού Κατάρτισης
στην Ειδικότητα:**

**«Τεχνικός χειροποίητου κοσμήματος και
σχεδιασμού κοσμήματος»**

Συγγραφική ομάδα

Δεμερτζή Αγγελική

Καρρά Μυρσίνη

Κουρτίδης Παύλος

**Σύμβουλος μεθοδολογίας ανάπτυξης
του οδηγού κατάρτισης**

Μπεκρή Δέσποινα, σε συνεργασία με τον
Φασνάκη Κωνσταντίνο

Το περιεχόμενο του Οδηγού Κατάρτισης της ειδικότητας διαμορφώθηκε από τη συγγραφική ομάδα με βάση μεθοδολογικές προδιαγραφές και ειδικά πρότυπα που επεξεργάστηκε το ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)» [κωδικός ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5069281] του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», που υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων, και ειδικότερα από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρος της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ, καθώς και από τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ). Ο παρών Οδηγός αναπτύχθηκε με την ευθύνη του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, τα επιστημονικά στελέχη του οποίου Δέσποινα Μπεκρή και Κωνσταντίνος Φασνάκης παρακολούθησαν και υποστήριξαν τον συντονισμό του έργου σε όλες του τις φάσεις.

Περιεχόμενα

1. Πρόλογος	6
2. Εισαγωγή	7
Μέρος Α΄ – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	9
1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού	10
1.1 Τίτλος ειδικότητας	10
1.2 Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)	10
2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας	10
2.1 Ορισμός ειδικότητας	10
2.2 Αρμοδιότητες/Καθήκοντα	10
2.3 Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα	11
3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια προγράμματος κατάρτισης	11
3.1 Προϋποθέσεις εγγραφής	11
3.2 Διάρκεια προγράμματος κατάρτισης	12
4. Χορηγούμενοι τίτλοι – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά	12
5. Κατατάξεις τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα	12
5.1 Κατάταξη στην ειδικότητα αποφοίτων άλλων ειδικοτήτων της ίδιας ομάδας προσανατολισμού	12
5.2 Κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης στην ειδικότητα	13
6. Πιστοποίηση αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων ΙΕΚ	13
7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων	13
8. Πιστωτικές μονάδες	14
9. Επαγγελματικά δικαιώματα	15
10. Σχετική νομοθεσία	15
11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης	16
Μέρος Β΄ – ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	17
1. Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας	18
Ο βασικός σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία στην ειδικότητα «Τεχνικός χειροποίητου κοσμήματος και σχεδιασμού κοσμήματος». Επιδιώκεται, μέσω της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης αλλά και της πρακτικής άσκησης ή της μαθητείας, να αποκτήσουν τις αναγκαίες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την άσκηση της ειδικότητας «Τεχνικός χειροποίητου κοσμήματος και σχεδιασμού κοσμήματος».	18
2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης	18

Μέρος Γ΄ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ & ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	21
Γ1 – ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	22
1. Ωρολόγιο πρόγραμμα	22
2. Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης	24
2.1. ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄	24
2.1.Α ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ	24
2.1.Β ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΓΡΑΜΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ	25
2.1.Γ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ	26
2.1.Δ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ & ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ (ΠΑΛΑΙΟΛΙΘΙΚΗ ΕΠΟΧΗ – 16ος αι.)	27
2.1.Ε ΜΕΤΑΛΛΟΓΝΩΣΙΑ	28
2.1.ΣΤ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΓΥΡΟΧΡΥΣΟΧΟΪΑΣ (ΒΑΣΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ – MARRIED METALS – INLAY)	29
2.1.Ζ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ I	30
2.2. ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄	31
2.2.Α ΘΕΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	31
2.2.Β ΘΕΜΑΤΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	32
2.2.Γ ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ	33
2.2.Δ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ & ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ (Μπαρόκ – αρχές 20ού αι.)	34
2.2.Ε ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΓΥΡΟΧΡΥΣΟΧΟΪΑΣ (ΦΥΛΛΩΣΕΙΣ –ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ – ΜΟΚΥΜΕ)	35
2.2.ΣΤ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ II	36
2.3. ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄	37
2.3.Α ΓΕΜΜΟΛΟΓΙΑ & ΑΛΛΟΤΡΙΑ ΥΛΙΚΑ	37
2.3.Β ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΓΥΡΟΧΡΥΣΟΧΟΪΑΣ (ΔΕΣΙΜΟ ΠΕΤΡΑΣ –ΚΛΑΣΙΚΟ – FILIGREE – REPOUSSE ΓΙΑΝΝΙΩΤΙΚΟ Α)	38
2.3.Γ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ III	39
2.3.Δ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ	40
2.3.Ε ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ	40
2.4. ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄	41
2.4.Α ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ – ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ – ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ – ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ	41
2.4.Β ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΓΥΡΟΧΡΥΣΟΧΟΪΑΣ (REPOUSSE ΓΙΑΝΝΙΩΤΙΚΟ Β – GRANULATION – RETICULATION)	43
2.4.Γ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ IV	43

2.4.Δ ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ	44
2.4.Ε ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ	45
Γ2 – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	47
1. Αναγκαίος και επιθυμητός εξοπλισμός & μέσα διδασκαλίας	47
2. Διδακτική μεθοδολογία	48
3. Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης	49
3.1. Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας	50
3.2. Μέσα ατομικής προστασίας	50
Μέρος Δ΄ – ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	52
1. Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης	53
2. Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/η	55
2.1. Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης	55
2.2. Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/ης	55
2.3. Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης	57
3. Οδηγίες για τους εργοδότες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης	57
4. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/τριας της πρακτικής άσκησης	58
5. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης	59
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄: Προφίλ εκπαιδευτών/τριών	63
BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	67
A. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα	67
B. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης	69
Γ. Σχετική εθνική νομοθεσία	70

1. Πρόλογος

Ο Οδηγός Κατάρτισης της ειδικότητας «Τεχνικός χειροποίητου κοσμήματος και σχεδιασμού κοσμήματος» αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)¹» [κωδικός ΟΠΣ (MIS) 5069281] του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», που υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων, και ειδικότερα από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρος της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ, καθώς και από τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ).

Το έργο αυτό αποτέλεσε μια ολοκληρωμένη παρέμβαση για τη βελτίωση και ενίσχυση του θεσμού της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σε μια περίοδο κατά την οποία, περισσότερο από ποτέ, το αίτημα της διασύνδεσής του με την αγορά εργασίας είναι επιτακτικό και επίκαιρο. Ιδιαίτερα, μετά τη μακρά περίοδο οικονομικής κρίσης και ύφεσης την οποία αντιμετώπισε η ελληνική κοινωνία αλλά και τις συνέπειες από την πανδημική κρίση Covid-19, οι αναδυόμενες προκλήσεις καθιστούν αναγκαία στοχευμένα μέτρα εκσυγχρονισμού του. Το συγκεκριμένο έργο αποτέλεσε συστηματική προσπάθεια αντιμετώπισης χρόνιων αδυναμιών του πεδίου, αναβάθμισης του επιπέδου των παρεχόμενων γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων, καθώς και βελτίωσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων που απορρέουν από την επαγγελματική κατάρτιση σε συγκεκριμένες ειδικότητες.

Καθώς εμπερικλείει μια καινοτομική δέσμη αλληλοσυμπληρούμενων δράσεων, μεθόδων και πρακτικών, επιδίωξε να συμβάλει με πολλαπλασιαστικό τρόπο στην ενίσχυση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του έργου:

- Διεξήχθη ποιοτική έρευνα με στόχο τη διερεύνηση των χαρακτηριστικών και της δυναμικής που διέπει το πεδίο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στη χώρα μας και στον ευρωπαϊκό χώρο, με στόχο τη διαμόρφωση σχετικών προτάσεων πολιτικής.
- Αναπτύχθηκαν:
  - Επικαιροποιημένοι «Οδηγοί Κατάρτισης» για 130 ειδικότητες αρχικής κατάρτισης.
  - Αντίστοιχα Εκπαιδευτικά Εγχειρίδια, για την υποστήριξη της κατάρτισης/εκπαίδευσης των σπουδαστών/στριών.
  - Συναφείς Τράπεζες Θεμάτων για κάθε ειδικότητα.
- Το σύνολο των παραπάνω στηρίχθηκε σε ένα ενιαίο μεθοδολογικό πλαίσιο, μέσω του οποίου επιδιώχθηκε η σύνδεση της κοινωνικής εμπειρίας της εργασίας, της εκπαίδευσης και της πιστοποίησής της, λαμβάνοντας υπόψη

---

¹ Όπου αναφέρεται ο όρος «Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης» ή το αρκτικόλεξο «ΙΕΚ», νοούνται οι Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης ή το αρκτικόλεξο «Σ.Α.Ε.Κ», αντίστοιχα, παρ. 2 άρθρο 3 του ν. 5082/2024(Α'9)

του το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, καθώς και τις ιδιαιτερότητες του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

- Τέλος, με γνώμονα την ενίσχυση της θετικής επενέργειας του έργου σε θεσμικό επίπεδο, αναπτύχθηκε μια μεθοδολογία ευέλικτης τακτικής περιοδικής επανεξέτασης και επικαιροποίησης των περιεχομένων των Οδηγών Κατάρτισης, των Εγχειριδίων και των Τραπεζών Θεμάτων, έτσι ώστε αυτά να βρίσκονται –κατά το δυνατόν– σε αντιστοιχία με τα νέα τεχνολογικά, οργανωσιακά, εργασιακά, περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των εκπαιδευομένων.

2. Εισαγωγή

Στόχος του παρόντος εγχειριδίου είναι η περιγραφή των εκπαιδευτικών και λοιπών προδιαγραφών υλοποίησης ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στην ειδικότητα «Τεχνικός χειροποίητου κοσμήματος και σχεδιασμού κοσμήματος» και η ενημέρωση του συνόλου των συντελεστών του, λαμβάνοντας υπόψη τα περιεχόμενα των καθηκόντων και τις ιδιαιτερότητές της, καθώς και τους ισχύοντες θεσμικούς περιορισμούς στο πεδίο.

Απευθύνεται κυρίως στα στελέχη σχεδιασμού, στους/στις εκπαιδευτές/τριες των προγραμμάτων, καθώς και στους σχετικούς φορείς υλοποίησής τους – στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης. Επιπλέον, αποτελεί ένα χρήσιμο εγχειρίδιο για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες, αλλά και για το σύνολο των υπόλοιπων δυνάμει συντελεστών ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, ιδιαίτερα για όσους/ες συμμετέχουν στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας.

Ο Οδηγός αυτός αποτελεί μια συστηματική βάση η οποία περιλαμβάνει σημαντικές πληροφορίες για την κατανόηση του ίδιου του πεδίου της συγκεκριμένης ειδικότητας αλλά και των απαραίτητων προϋποθέσεων για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση ενός οποιουδήποτε προγράμματος που στοχεύει στην ποιοτική και αποτελεσματική κατάρτιση μιας ομάδας εκπαιδευομένων.

Στην κατεύθυνση αυτή, για το κάθε πρόγραμμα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης το οποίο δύναται να υλοποιηθεί, είναι απαραίτητο να ληφθούν συστηματικά υπόψη τα εκπαιδευτικά περιεχόμενα αλλά και οι μεθοδολογικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονται.

Ειδικότερα, ο Οδηγός Κατάρτισης αποτελείται από τέσσερα (Α'-Δ') Μέρη.

- *Το Μέρος Α' παρέχει όλες τις πληροφορίες που αφορούν την περιγραφή της ειδικότητας, τόσο ως ενεργό πεδίο εργασιακής εμπειρίας, όσο και ως πεδίο υλοποίησης σχετικών προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.*

Περιλαμβάνει την περιγραφή της ειδικότητας, των βασικών εργασιακών καθηκόντων της, των προοπτικών απασχόλησης σε αυτήν, τη σχετική νομοθεσία και τα αναγνωρισμένα επαγγελματικά της δικαιώματα, τις ισχύουσες αντιστοιχίσεις της, τις προϋποθέσεις εγγραφής και τη διάρκεια κατάρτισης των υλοποιούμενων προγραμμάτων, τις κατατάξεις εγγραφής άλλων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης

και κατάρτισης στην ειδικότητα, καθώς και την κατάταξη του προγράμματος στο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, συνοδευόμενα από την παράθεση προτεινόμενων πηγών πληροφόρησης για την ειδικότητα.

- *Το Μέρος Β' επικεντρώνεται στον καθορισμό των ευρύτερων αλλά και των επιμέρους Ενοτήτων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος κατάρτισης.*

Αναφέρεται στις δραστηριότητες που θα είναι σε θέση να επιτελέσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες μετά το πέρας της συνολικής κατάρτισής τους στη συγκεκριμένη ειδικότητα.

- *Το Μέρος Γ' εστιάζεται στο περιεχόμενο και στη διάρθρωση του προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, καθώς και στις εκπαιδευτικές προδιαγραφές της υλοποίησής του.*

Περιλαμβάνει το ωρολόγιο πρόγραμμα, καθώς και την περίληψη, τους εκπαιδευτικούς στόχους και τις ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα της κάθε μαθησιακής ενότητας. Επιπλέον, αναφέρεται σε μια σειρά άλλων προδιαγραφών, όπως στον αναγκαίο εξοπλισμό, στους απαραίτητους κανόνες υγείας και ασφάλειας, στην προτεινόμενη διδακτική μεθοδολογία.

- *Το Μέρος Δ' εστιάζεται στην περιγραφή του περιεχομένου, των χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών υλοποίησης της πρακτικής άσκησης.*

Περιλαμβάνεται η περιγραφή του θεσμού της πρακτικής άσκησης και παρέχονται χρήσιμες οδηγίες για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες, τους εργοδότες και τους/τις εκπαιδευτές/τριες στον χώρο εργασίας. Στα περιεχόμενα συγκαταλέγονται, επίσης, οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης.

Τέλος, στο παράρτημα του Οδηγού Κατάρτισης περιλαμβάνεται το προσήκον, ανά μαθησιακή ενότητα, προφίλ εκπαιδευτών.

Οι Οδηγοί Κατάρτισης ολοκληρώθηκαν σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης και ιδιαίτερα με τους κ.κ. Όλγα Καφετζοπούλου, Δημήτρη Σουλιώτη και Αθανάσιο Τσαγκατάκη. Στηρίχθηκαν σε ένα σύνολο πηγών και κειμένων αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των προηγούμενων Οδηγών Κατάρτισης (σπουδών) των ειδικοτήτων, καθώς και σε μια ειδικά προσαρμοσμένη Μεθοδολογία Ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης. Για τη σύνταξή τους συνεργάστηκαν οι κ.κ. Ρένα Βαρβιτσιώτη, Χρήστος Γούλας, Ελένη Θεοδωρή, Ιάκωβος Καρατράσογλου, Κωνσταντίνος Μαρκίδης, Δέσποινα Μπαμπανέλου και Παναγιώτης Νάτσης.

Μέρος Α' – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

1. Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού

1.1 Τίτλος ειδικότητας

«Τεχνικός χειροποίητου κοσμήματος και σχεδιασμού κοσμήματος».²

1.2 Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)

Η ειδικότητα «Τεχνικός χειροποίητου κοσμήματος και σχεδιασμού κοσμήματος» ανήκει στον Τομέα των «Καλλιτεχνικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών» της Ομάδας Προσανατολισμού: «Εφαρμοσμένων Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών».

2. Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας

2.1 Ορισμός ειδικότητας

Ο/Η «Τεχνικός χειροποίητου κοσμήματος και σχεδιασμού κοσμήματος» σχεδιάζει, κατασκευάζει, προσαρμόζει και επισκευάζει κοσμήματα, αντικείμενα από χρυσό, ασήμι, άλλα πολύτιμα μέταλλα ή πολύτιμους λίθους.

Κόβει, λιμάρει και γυαλίζει τα μέταλλα και τοποθετεί (ημι)πολύτιμους λίθους, ή/και δημιουργεί εγχάρακτα σχέδια σε κοσμήματα και αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα.

Για τη σχεδίαση κοσμημάτων χρησιμοποιεί ψηφιακά μέσα (εξειδικευμένα λογισμικά σχεδίασης κοσμημάτων). Για την κατασκευή χειροποίητων κοσμημάτων, χρησιμοποιεί ειδικά εργαλεία χειρός και μηχανολογικό εξοπλισμό.

2.2 Αρμοδιότητες/Καθήκοντα

Ο/Η «Τεχνικός χειροποίητου κοσμήματος και σχεδιασμού κοσμήματος» ασκεί (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τις παρακάτω αρμοδιότητες/καθήκοντα:

- Δημιουργεί νέα σχέδια κοσμημάτων και τροποποιεί υφιστάμενα σχέδια, μέσω της χρήσης ψηφιακών και ηλεκτρονικών μέσων, όταν απαιτείται,
- Εφαρμόζει τεχνικές κοπής, λείανσης, κόλλησης και εγχάραξης μετάλλων και κραμάτων,
- Κατασκευάζει ολοκληρωμένα κοσμήματα, όπως δαχτυλίδια, περιδέραια, βραχιόλια, καρφίτσες και άλλα αντικείμενα από υλικά όπως ο χρυσός, το ασήμι, η πλατίνα και (ημι)πολύτιμους λίθους μέσω σύγχρονων και παραδοσιακών τεχνικών,
- Επεξεργάζεται και τελειοποιεί πολύτιμα υλικά (πολύτιμα μέταλλα) και αλλότρια υλικά (ξύλο, πέτρα, πλαστικό, χαρτί),
- Τοποθετεί τους πολύτιμους λίθους σε κοσμήματα,
- Επισκευάζει και αναδιαμορφώνει παλαιά κοσμήματα ή είδη από πολύτιμα μέταλλα σύμφωνα με τις ανάγκες των πελατών,

---

² ΦΕΚ 2661/Β'/30-5-2022

- Εκτιμά εμπειρικά τις επιφάνειες των πολύτιμων λίθων για τη διαφοροποίηση μεταξύ λίθων, για τον εντοπισμό σπάνιων δειγμάτων ή για τον εντοπισμό ελαττωμάτων ή ιδιαιτεροτήτων που επηρεάζουν τις τιμές των πολύτιμων λίθων,
- Δημιουργεί εγχάρακτες λεπτομέρειες πάνω στο κόσμημα,
- Εξετάζει μέρη ή τελικά προϊόντα κοσμημάτων για τη διασφάλιση της συμμόρφωσής τους με τις προδιαγραφές, χρησιμοποιώντας μεγεθυντικούς φακούς ή όργανα μέτρησης ακριβείας,
- Οργανώνει, αναθέτει, καθοδηγεί και εποπτεύει τις εργασίες κατασκευής και σχεδίασης χειροποίητου κοσμήματος,
- Ελέγχει και μεριμνά για τη διασφάλιση των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας, καθώς και για τη διασφάλιση της ποιότητας που προβλέπεται από την υποκείμενη νομοθεσία.

2.3 Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα

Ο/Η «Τεχνικός χειροποίητου κοσμήματος και σχεδιασμού κοσμήματος» έχει τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για να απασχοληθεί σε μια ευρεία γκάμα αντικειμένων (κατασκευαστής/στρια, επισκευαστής/στρια, σχεδιαστής/στρια). Το επάγγελμα του χειροτέχνη αργυροχρυσόχου/ κοσμηματοποιού έχει μια μακρά ιστορική παράδοση στον ελλαδικό χώρο από την προϊστορική περίοδο, και το ελληνικό χειροποίητο κόσμημα παραμένει γνωστό και περιζήτητο παγκοσμίως, καθώς διακρίνεται για την ποιότητά του, τη μοναδικότητά του και την καλλιτεχνική του αξία.

Ο/Η κάτοχος διπλώματος της ειδικότητας «Τεχνικός χειροποίητου κοσμήματος και σχεδιασμού κοσμήματος» μπορεί να εργαστεί:

- Ως μισθωτός/ή τεχνικός κατασκευαστής/στρια, σχεδιαστής/τρια, επισκευαστής/στρια σε βιοτεχνίες ή εργαστήρια κατασκευής και σχεδίασης κοσμημάτων (και άλλων τεχνουργημάτων από πολύτιμα μέταλλα ή ειδών λαϊκής τέχνης),
- Ως αυτοαπασχολούμενος/η σε δικό του/της εργαστήριο ή/και στο δικό του/της κατάστημα, ,
- Ως μισθωτός/ή σε κατάστημα πώλησης κοσμημάτων ή άλλων τεχνουργημάτων από πολύτιμα μέταλλα ή ειδών λαϊκής τέχνης,
- Ως εργαστηριακός/ή εκπαιδευτής/τρια σε σχολές και άλλους φορείς κατάρτισης.

3. Προϋποθέσεις εγγραφής και διάρκεια προγράμματος κατάρτισης

3.1 Προϋποθέσεις εγγραφής

Προϋπόθεση εγγραφής των ενδιαφερομένων είναι να είναι κάτοχοι απολυτήριων τίτλων, εκπαιδευτικών μονάδων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ως ακολούθως: Γενικό Λύκειο (ΓΕΛ), Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο (ΤΕΛ), Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο (ΕΠΛ), Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο (ΤΕΕ) Β΄ Κύκλου σπουδών, καθώς και οι ισότιμοι προς τους προαναφερόμενους τίτλους.

Οι γενικές προϋποθέσεις εγγραφής στα ΙΕΚ ρυθμίζονται στον εκάστοτε ισχύοντα «Κανονισμό Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)».

3.2 Διάρκεια προγράμματος κατάρτισης

Η επαγγελματική κατάρτιση στα ΙΕΚ ξεκινά κατά το χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο, διαρκεί κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) και δεν δύναται να υπερβαίνει τα πέντε (5) συνολικά εξάμηνα θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης σε αυτά της περιόδου πρακτικής άσκησης.

Η συνολική διάρκεια της κατάρτισης που υλοποιείται στο ΙΕΚ είναι 1.200 ώρες ενώ της πρακτικής άσκησης είναι 960 ώρες.

4. Χορηγούμενοι τίτλοι – Βεβαιώσεις – Πιστοποιητικά

Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής τους λαμβάνουν Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΒΕΚ) και μετά την επιτυχή συμμετοχή τους στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ λαμβάνουν Δίπλωμα Ειδικότητας της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου πέντε (5). Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ, οι οποίοι πέτυχαν στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που διενεργεί ο ΕΟΠΠΕΠ, λαμβάνουν μέχρι την έκδοση του διπλώματος Βεβαίωση Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

5. Κατατάξεις τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ειδικότητα

5.1 Κατάταξη στην ειδικότητα αποφοίτων άλλων ειδικοτήτων της ίδιας ομάδας προσανατολισμού

Η κατάταξη της συγκεκριμένης περίπτωσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α') και του άρθρου 8 της με Αριθμ. Κ5/160259/15-12-2021 (ΦΕΚ 5837/Β') απόφασης του Γενικού Γραμματέα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης.

Ειδικότερα: α) Οι κάτοχοι ΒΕΚ των ΙΕΚ και του Μεταλυκειακού Έτους-Τάξη Μαθητείας δύνανται να κατατάσσονται σε συναφείς ειδικότητες των ΙΕΚ με απαλλαγή από τα μαθήματα τα οποία ήδη έχουν διδαχθεί ή κατατάσσονται σε εξάμηνο πέραν του Α' και σε συναφείς ειδικότητες ΙΕΚ σύμφωνα με τους Οδηγούς Κατάρτισης και ύστερα από έγκριση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης της ΓΓΕΕΚΔΒΜ. Για τον λόγο αυτόν, υποβάλλουν σχετική αίτηση στο ΙΕΚ στο οποίο επιθυμούν να φοιτήσουν από την 1η έως τη 15η Σεπτεμβρίου κάθε έτους, συνοδευόμενη από έγγραφο ταυτοποίησης και τη Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης που κατέχουν. β) Σε περίπτωση που ο/η υποψήφιος/ια κατατάσσεται σε εξάμηνο που δεν λειτουργεί την τρέχουσα περίοδο κατάρτισης, διατηρεί το δικαίωμα εγγραφής στο εξάμηνο της ειδικότητας στην οποία κατατάχθηκε.

5.2 Κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης στην ειδικότητα

Η κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α').

Ειδικότερα: α) Η κατάρτιση των αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης (ΕΠΑΛ), καθώς και των κατόχων ισότιμων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης διαρκεί σε ΙΕΚ από δύο (2) μέχρι τρία (3) εξάμηνα, συμπεριλαμβανομένης σε αυτά περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας, εφόσον πρόκειται για τίτλο σε ειδικότητα του επαγγελματικού τομέα από τον οποίο αποφοίτησαν από το ΕΠΑΛ ή ισότιμη δομή δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης. β) Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα ΕΕΚΔΒΜ (σύμφωνα με την παρ. 18, άρθρο 34 του Ν. 4763/2020) καθορίζονται οι αντιστοιχίες ανά ειδικότητα για την εγγραφή σε ΙΕΚ από ΕΠΑΛ και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα³.

6. Πιστοποίηση αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων ΙΕΚ

Η διαδικασία πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποφοίτων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) της ειδικότητας «Τεχνικός χειροποίητου κοσμήματος και σχεδιασμού κοσμήματος» διενεργείται από τον ΕΟΠΠΕΠ σύμφωνα με το Ν.4763/20 (254 Α'). Το εξεταστικό σύστημα καθώς και η Τράπεζα Θεμάτων δύνανται να υιοθετούν τις αρχές του διεθνές προτύπου EN ISO/IEC 17024 ως προς την εγκυρότητα, την αξιοπιστία και την αντικειμενικότητα.

7. Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων

Το «Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων» κατατάσσει τους τίτλους σπουδών που αποκτώνται στη χώρα σε οκτώ (8) επίπεδα. Το Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης που χορηγείται στους/στις αποφοίτους ΙΕΚ έπειτα από πιστοποίηση αντιστοιχεί στο πέμπτο (5ο) από τα οκτώ (8) επίπεδα.

Τα επίπεδα των τίτλων σπουδών που χορηγούν τα ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και η αντιστοιχισή τους με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων είναι τα παρακάτω:

Πίνακας 1. Τύποι προσόντων

---

³ Η υπάρχουσα απόφαση για την κατάταξη των αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα ΙΕΚ είναι η με αριθμ. πρωτ.: Κ1/149167/23-09-2015 του Γενικού Γραμματέα Διά Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς, όπως αυτή συμπληρώθηκε με τις Κ1/47016/18-03-2016, Κ1/157361/26-09-2016 και Κ1/160215/ 26-9-2018, και όπως αυτή μπορεί να τροποποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4763/2020 (ΦΕΚ 254/Α') και θα ισχύει.

Αντιστοίχιση Ευρωπαϊκού & Ελληνικού Πλαισίου Προσόντων

Η δράση υλοποιείται με συγχρηματοδότηση της Ε.Ε. Πρόγραμμα ERASMUS+ (Δράσεις 2018-2020 του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. για το Εθνικό Σημείο Συντονισμού του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, EQF-NCP).

<https://www.eoppep.gr/index.php/el/qualification-certificate/national-qualification-framework>

8. Πιστωτικές μονάδες

Οι πιστωτικές μονάδες προσδιορίζονται με βάση το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πιστωτικών Μονάδων για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ECVET) από τον φορέα που έχει το νόμιμο δικαίωμα σχεδιασμού και έγκρισης των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το ECVET είναι ένα από τα ευρωπαϊκά εργαλεία που αναπτύχθηκαν για την αναγνώριση, συγκέντρωση και μεταφορά πιστωτικών μονάδων (credits) στον χώρο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Με

το σύστημα αυτό μπορούν να αξιολογηθούν και να πιστοποιηθούν οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητες (μαθησιακά αποτελέσματα) που απέκτησε ένα άτομο κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής του εκπαίδευσης και κατάρτισης, τόσο εντός των συνόρων της χώρας του όσο και σε άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι πιστωτικές μονάδες για τις ειδικότητες των ΙΕΚ θα προσδιοριστούν από τους αρμόδιους φορείς όταν εκπονηθεί το εθνικό σύστημα πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

9. Επαγγελματικά δικαιώματα

Για την ειδικότητα «Τεχνικός χειροποίητου κοσμήματος και σχεδιασμού κοσμήματος» δεν έχει μέχρι σήμερα αναπτυχθεί θεσμικό πλαίσιο καθορισμού επαγγελματικών δικαιωμάτων.

Η ειδικότητα «Τεχνικός χειροποίητου κοσμήματος και σχεδιασμού κοσμήματος» συνδέεται με το επάγγελμα του/της «Τεχνικού χειροποίητου κοσμήματος και σχεδιασμού κοσμήματος», για το οποίο δεν απαιτείται / δεν προβλέπεται άδεια άσκησης επαγγέλματος των φυσικών προσώπων που επιθυμούν να το ασκήσουν.

10. Σχετική νομοθεσία

Παρατίθεται παρακάτω το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που αφορά τη λειτουργία των ΙΕΚ, καθώς και οι συγκεκριμένες ρυθμίσεις που αφορούν την ειδικότητα:

- Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΕΕΚΔΒΜ), όπως εκάστοτε ισχύει.
- ΦΕΚ 4146/Β'/9-9-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3. Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας.
- ΦΕΚ 3938/Β'/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. *Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.*
- ΦΕΚ 254/Α'/21-12-2020. Νόμος υπ' αριθμ. 4763/2020. *Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελμάτων (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις.*

Σε κάθε περίπτωση, ανατρέχετε στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (<http://www.minedu.gov.gr>), καθώς και της Γενικής

Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης (<https://gsvetlly.minedu.gov.gr/>)

11. Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης

Οι καταρτιζόμενοι/ες μπορούν να πληροφορηθούν για την ειδικότητά τους από τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις των επαγγελματικών φορέων, των τοπικών συλλόγων επαγγελματιών, τα επιμελητήρια κ.λπ.

- Πανελλήνια Ομοσπονδία Βιοτεχνών Αργυροχρυσόχων Κοσμηματοπωλών Ωρολογοπωλών, www.povako.gr/
- Τοπικοί Σύλλογοι Αργυροχρυσόχων, <https://povako.gr/syllogoi/>
- Επιμελητήρια, όπως για παράδειγμα:
  - Το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών <https://acsmi.gr/>
  - Το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθηνών <https://acci.gr/>,
  - Το Επαγγελματικό Επιμελητήριο Αθηνών <https://www.eea.gr/>
- Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Κοσμημάτων (European Federation of Jewellery – EIJF), <http://efjewellery.eu/>
- Παγκόσμια Συνομοσπονδία Κοσμημάτων CIBJO, <https://www.cibjo.org/>

***Μέρος Β' – ΣΚΟΠΟΣ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ
ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ***

1. Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας

Ο βασικός σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία στην ειδικότητα «Τεχνικός χειροποίητου κοσμήματος και σχεδιασμού κοσμήματος». Επιδιώκεται, μέσω της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης αλλά και της πρακτικής άσκησης ή της μαθητείας, να αποκτήσουν τις αναγκαίες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την άσκηση της ειδικότητας «Τεχνικός χειροποίητου κοσμήματος και σχεδιασμού κοσμήματος».

2. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης

Οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητες που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/ες κατά τη διάρκεια της κατάρτισής τους οργανώνονται σε Ενότητες Προσδοκώμενων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων, που καλύπτουν το σύνολο του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας.

Πιο συγκεκριμένα, για την ειδικότητα «Τεχνικός χειροποίητου κοσμήματος και σχεδιασμού κοσμήματος» διακρίνουμε τις παρακάτω Ενότητες Προσδοκώμενων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων:

- (α) «Απόκτηση βασικών επαγγελματικών γνώσεων»,
- (β) «Κατασκευή σχεδίου κοσμημάτων με το χέρι και με ηλεκτρονικά μέσα»,
- (γ) «Κατασκευή ολοκληρωμένου χειροποίητου κοσμήματος»,
- (δ) «Επισκευή και αποκατάσταση κοσμημάτων»,
- (ε) «Εφαρμογή θεσμικού πλαισίου και ποιοτικός έλεγχος»,
- (στ) «Οργάνωση και διοίκηση επιχείρησης».

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα ανά ενότητα, που προσδιορίζουν με σαφήνεια όσα οι εκπαιδευόμενοι/ες θα γνωρίζουν ή/και θα είναι ικανοί/ές να πράττουν, αφού ολοκληρώσουν το πρόγραμμα κατάρτισης της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Πίνακας 2. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:
Α. «Απόκτηση βασικών επαγγελματικών γνώσεων»	<ul style="list-style-type: none"> ● Αναγνωρίζουν τα μέταλλα, τα κράματα και τις χημικές τους ιδιότητες,

	<ul style="list-style-type: none"> • Ονομάζουν τους πολύτιμους και τους συνθετικούς λίθους, • Διακρίνουν τις διαφορετικές τεχνικές κατασκευής του κοσμήματος, • Ερμηνεύουν τις τάσεις και τα καλλιτεχνικά ρεύματα στις διάφορες ιστορικές περιόδους, • Καλλιεργούν τη δημιουργικότητά τους.
Β. «Κατασκευή σχεδίου κοσμημάτων με το χέρι και με ηλεκτρονικά μέσα»	<ul style="list-style-type: none"> • Διαβάζουν σχέδια κοσμήματος, • Δημιουργούν πρωτότυπα σχέδια κοσμήματος, • Βελτιώνουν σχεδιαστικά υφιστάμενες συλλογές κοσμημάτων, • Δημιουργούν σχέδια νέας συλλογής κοσμημάτων, • Παρουσιάζουν σχεδιαστικά πλήρως ένα κόσμημα, • Χειρίζονται επαρκώς προγράμματα τρισδιάστατης σχεδίασης κοσμήματος, • Δημιουργούν και ενημερώνουν το σχεδιαστικό αρχείο (portfolio).
Γ. «Κατασκευή ολοκληρωμένου χειροποίητου κοσμήματος»	<ul style="list-style-type: none"> • Χειρίζονται τον εργαστηριακό εξοπλισμό αργυροχρυσοχοΐας, • Εφαρμόζουν τις βασικές τεχνικές αργυροχρυσοχοΐας, • Εφαρμόζουν εξειδικευμένες τεχνικές αργυροχρυσοχοΐας, • Κατασκευάζουν ολοκληρωμένα κοσμήματα, • Κατασκευάζουν πρότυπα (μοντέλα) κοσμημάτων, • Διαχειρίζονται την ταυτόχρονη παραγωγή διαφορετικών κοσμημάτων, • Τηρούν το χρονοδιάγραμμα εργασιών κατασκευής και ολοκλήρωσης των κοσμημάτων.
Δ. «Επισκευή και αποκατάσταση κοσμημάτων»	<ul style="list-style-type: none"> • Επισκευάζουν κοσμήματα και αντικείμενα αργυροχρυσοχοΐας, • Αποκαθιστούν μέρη του κοσμήματος ή ολόκληρο το κόσμημα ως προς την αρχική του κατάσταση, • Αναδιαμορφώνουν κοσμήματα και αντικείμενα αργυροχρυσοχοΐας μετατρέποντας την αρχική τους χρήση,
Ε. «Εφαρμογή θεσμικού πλαισίου και ποιοτικός έλεγχος»	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμόζουν το σύνολο του θεσμικού πλαισίου που διέπει το επάγγελμα (ιχνηλασιμότητα των προϊόντων: σφράγιση κραμάτων, κωδικός εργαστηρίου κ.λπ.),

	<ul style="list-style-type: none"> ● Τηρούν τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας για τους/τις ίδιους/ες και για το προσωπικό του εργαστηρίου, ● Μεριμνούν για όλα τα απαιτούμενα μέσα περιβαλλοντικής προστασίας και διαχείρισης αποβλήτων, ● Ενημερώνουν τον πελάτη για τα συστήματα ελέγχου και τα μέτρα ποιότητας που λαμβάνουν.
<p>ΣΤ. «Οργάνωση και διοίκηση επιχείρησης»</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Στελεχώνουν το εργαστήριο με τις απαραίτητες συμπληρωματικές ειδικότητες και κατανέμουν καθήκοντα, ● Κοστολογούν τα παραγόμενα προϊόντα τους σύμφωνα με την καλλιτεχνική και εμπορική τους αξία, ● Ενημερώνονται συστηματικά για τις διεθνείς τάσεις της αγοράς (τιμές πολύτιμων μετάλλων, μεταβολές ζήτησης), ● Προσαρμόζουν τις συνεργασίες τους με τους πελάτες και τους προμηθευτές, ● Αναπτύσσουν εξωτερικές συνεργασίες με συμπληρωματικές ειδικότητες (χαράκτες, καρφωτές κ.λπ.), ● Υπολογίζουν τα μηνιαία κι ετήσια κόστη και έσοδα της επιχείρησης.

***Μέρος Γ' – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ &
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ***

Γ1 – ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. Ωρολόγιο πρόγραμμα

Παρατίθεται το ωρολόγιο πρόγραμμα της ειδικότητας «Τεχνικός χειροποίητου κοσμήματος και σχεδιασμού κοσμήματος», με παρουσίαση των εβδομαδιαίων ωρών θεωρίας (Θ), εργαστηρίων (Ε), καθώς και του συνόλου (Σ) αυτών ανά μάθημα και ανά εξάμηνο:

Πίνακας 3. Ωρολόγιο Πρόγραμμα

ΕΞΑΜΗΝΟ		Α			Β			Γ			Δ		
A/A	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1	Εισαγωγή στο ελεύθερο σχέδιο		2	2									
2	Εισαγωγή στο γραμμικό σχέδιο		3	3									
3	Εισαγωγή στο σχέδιο κοσμήματος	1	1	2									
4	Ιστορία τέχνης & κοσμήματος (Παλαιολιθική εποχή – 16ος αι.)	2		2									
5	Μεταλλογνωσία	1	1	2									
6	Εργαστήριο αργυροχρυσοχοΐας (βασικές τεχνικές – married metals – inlay)		6	6									
7	Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα I		3	3									
8	Θέματα ελεύθερου σχεδίου					2	2						
9	Θέματα γραμμικού σχεδίου					3	3						
10	Ειδικά θέματα σχεδίου κοσμήματος				1	1	2						

11	Ιστορία τέχνης & κοσμήματος (19ος αι. – σήμερα)					2		2						
12	Εργαστήριο αργυροχρυσοχοΐας (φυλλώσεις – τοπογραφικό mokume)							8		8				
13	Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα II							3		3				
14	Γεμμολογία & αλλότρια υλικά									2	1	3		
15	Εργαστήριο αργυροχρυσοχοΐας (δέσιμο πέτρας – κλασικό – filigree – repousse γιαννιώτικο α)										9	9		
16	Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα III										3	3		
17	Εισαγωγή στις τεχνικές εφαρμογές σχεδιασμού κοσμήματος									1	2	3		
18	Εισαγωγή στην δημιουργία ψηφιακών προτύπων κοσμήματος										2	2		
19	Διοίκηση επιχειρήσεων –κοστολόγηση – προώθηση πωλήσεων – ποιοτικός έλεγχος												2	2
20	Εργαστήριο αργυροχρυσοχοΐας (repousse γιαννιώτικο β – granulation – reticulation)												10	10
21	Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα IV												3	3

22	Ειδικά θέματα τεχνικών εφαρμογών σχεδιασμού κοσμήματος										1	2	3
23	Ειδικά θέματα ψηφιακών προτύπων κοσμήματος											2	2
ΣΥΝΟΛΟ		4	16	20	3	17	20	3	17	20	3	17	20

2. Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης

2.1. ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄

2.1.Α ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός αυτής της μαθησιακής ενότητας είναι η εισαγωγή του/της εκπαιδευόμενου/ης στις βασικές αρχές της ζωγραφικής αποτύπωσης ιδεών και μορφών. Οι εκπαιδευόμενοι διδάσκονται τη «σύνθεση χώρου», καθώς και τις βασικές αρχές που τη διέπουν, την πηγή φωτός και τον σημαντικό ρόλο της σε ένα σχέδιο. Μέσω εκπαιδευτικών εργασιών κατανοούν και εφαρμόζουν την τονική κλιμακα, τη φωτοσκίαση και τη γραμμοσκίαση, το κιαροσκούρο (chiaroscuro) και το σφουμάτο (sfumato), την ερριμμένη σκιά και την αυτοσκιά. Μέσω της πρακτικής εφαρμογής οι εκπαιδευόμενοι/ες εξοικειώνονται με τα υλικά και τα μέσα σχεδίασης, την ορθή τοποθέτηση του θέματος στη σχεδιαστική επιφάνεια, τη σωστή τοποθέτηση αξόνων – κλίσεων, τις μετρήσεις και τις αναλογίες.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αντιλαμβάνονται τον ρόλο και τη χρησιμότητα της απεικόνισης,
- Κατονομάζουν τα υλικά και τα μέσα σχεδίασης,
- Επιλέγουν τα κατάλληλα υλικά και τα μέσα σχεδίασης που απαιτούνται ανά περίπτωση,
- Εφαρμόζουν τις βασικές αρχές του ελεύθερου σχεδίου,
- Αναγνωρίζουν τη σχετικότητα των μεγεθών των θεμάτων,
- Αποτυπώνουν το θέμα που τους δίνεται,
- Εφαρμόζουν στο θέμα σχεδιαστικούς κανόνες φωτοσκίασης,
- Συγκρίνουν ελεύθερα σχέδια μεταξύ τους,

- Καλλιεργούν την αισθητική τους αντίληψη μέσω της σχεδιαστικής αποτύπωσης.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (2), Σύνολο (2).

2.1.Β ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΓΡΑΜΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σε αυτήν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα έρθουν σε επαφή με τις μεθόδους γραμμικής αποτύπωσης ενός αντικειμένου ή μιας κατασκευής που υπάρχει είτε πρόκειται να δημιουργηθεί. Το γραμμικό σχέδιο εξυπηρετεί στη δημιουργία σχεδίων και εικόνων είτε εικαστικού είτε τεχνικού χαρακτήρα. Αυτή η μαθησιακή ενότητα σκοπό έχει να εισαγάγει τον/την εκπαιδευόμενο/η στο γραμμικό σχέδιο. Περιγράφονται τα υλικά, τα μέσα και τα όργανα σχεδίασης (π.χ. η πινακίδα σχεδίασης, το ταυ και ο παραλληλογράφος, το υποδεκάμετρο, οι οδηγοί γραμμάτων και συμβόλων κτλ.), οι μέθοδοι χρήσης τους, καθώς και οι μέθοδοι συντήρησής τους. Οι εκπαιδευόμενοι/ες διδάσκονται την ορθή οργάνωση πίνακα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις και του προσδοκώμενου αποτελέσματος για κάθε σχέδιο. Παρουσιάζονται μέσω παραδειγμάτων και ασκήσεων τα είδη, τα πάχη και οι τύποι γραμμών (διακεκομμένη, αξονική γραμμή κτλ.). Με τις κατάλληλες ασκήσεις παραστατικής γεωμετρίας, εισάγονται στις ευθείες γραμμές (π.χ. χάραξη μεσοκαθέτου ευθύγραμμου τμήματος), στις γωνίες (π.χ. διχοτόμηση γωνίας), τα πολύγωνα (π.χ. κατασκευή κανονικού πεντάγωνου), στους κύκλους – τόξα και τις ελλείψεις.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Κατονομάζουν τα όργανα και τα μέσα σχεδίασης,
- Επιλέγουν τα κατάλληλα όργανα και τα μέσα σχεδίασης που απαιτούνται ανά περίπτωση,
- Χρησιμοποιούν τα όργανα και τα μέσα σχεδίασης,
- Σχεδιάζουν τις όψεις, τις τομές, τις κατόψεις, τα αξονομετρικά και τα προοπτικά σχέδια απλών αντικειμένων,
- Εφαρμόζουν τις αρχές της γεωμετρίας στη σχεδίαση κατασκευών, διακοσμητικών,
- Κατασκευάζουν ευθείες γραμμές (π.χ. χάραξη μεσοκαθέτου ευθύγραμμου τμήματος),
- Κατασκευάζουν γωνίες (π.χ. διχοτόμηση γωνίας),
- Κατασκευάζουν πολύγωνα (π.χ. κατασκευή κανονικού πεντάγωνου),
- Κατασκευάζουν κύκλους – τόξα και ελλείψεις,

- Χρησιμοποιούν κλίμακες μέτρησης στην αποτύπωση αντικειμένων,
- Διαβάζουν σχέδια διά των όψεων και των τομών τους,
- Διαβάζουν τα σύμβολα ενός γραμμικού σχεδίου,
- Συγκρίνουν γραμμικά σχέδια σε διάφορες κλίμακες.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (3), Σύνολο (3).

2.1.Γ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός αυτής της μαθησιακής ενότητας είναι η εισαγωγή των εκπαιδευόμενων στις βασικές αρχές του σχεδίου κοσμήματος για το οποίο εφαρμόζονται συνθετικά οι τεχνικές και η μεθοδολογία του ελεύθερου και γραμμικού σχεδίου. Παρουσιάζονται τα όργανα σχεδίασης (πινακίδα σχεδίασης, τρίγωνο 45°/45° και 60°/30°, κανόνας, διαβήτη, καμπυλόγραμμο) και τα υλικά σχεδίασης (μολύβια σχεδίου, χαρτιά τύπου *ingres* και *canson*, μολύβια ακουαρέλας, τέμπρες – *gouache*, πινέλα, παλέτα). Οι εκπαιδευόμενοι/ες διδάσκονται αναλυτικά τον τρόπο απόδοσης των υλικών και των τεχνοτροπιών της αργυροχρυσοχοΐας. Με ασκήσεις, αποδίδονται με χρωματιστά μολύβια τα πολύτιμα μέταλλα (ασήμι, λευκόχρυσος, πλατίνα, χρυσός και τα κράματά του), τα διαφανή υλικά (π.χ. γυαλί), το ξύλο, οι πολύτιμες και ημιπολύτιμες πέτρες σε διάφορα σχήματα – κοπές και τα μαργαριτάρια. Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/ες εξασκούνται στην απόδοση των τεχνικών της αργυροχρυσοχοΐας με χρωματιστά μολύβια, όπως τη σφυρήλατη τεχνική, την κοκκίδωση, την οξειδωση, τη χάραξη και τη συρματερή τεχνική.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Χρησιμοποιούν ορθά τα όργανα και υλικά σχεδίασης,
- Συντηρούν με σωστό τρόπο τα όργανα και υλικά σχεδίασης,
- Αναγνωρίζουν τη σημασία της σχεδίασης κοσμήματος,
- Συνθέτουν γνώσεις από το ελεύθερο και γραμμικό σχέδιο για τον πλήρη σχεδιασμό μιας ιδιαίτερης ιδέας,
- Αποδίδουν χρωματικά τα λευκά μέταλλα, τον χρυσό (και τα κράματά του), τα διάφανα υλικά, τις πέτρες και τα μαργαριτάρια,
- Αποδίδουν χρωματικά τις τεχνικές αργυροχρυσοχοΐας (κοκκίδωση, οξειδωση, χάραξη, συρματερή),
- Σχεδιάζουν ορθά και με σαφή τρόπο την ιδέα ενός κοσμήματος,
- Απεικονίζουν πληροφορίες για τις διαστάσεις και τα βασικά χαρακτηριστικά του κοσμήματος,
- Δημιουργούν σκαριφήματα ενός σχεδίου κοσμήματος.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (1), Εργαστήριο (1), Σύνολο (2).

2.1.Δ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ & ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ (ΠΑΛΑΙΟΛΙΘΙΚΗ ΕΠΟΧΗ – 16ος αι.)

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Στην παρούσα μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες εισάγονται στο πολυδιάστατο φαινόμενο της τέχνης ιστορικά, με ιδιαίτερη έμφαση στην πορεία και την εξέλιξη της κοσμηματοποιίας. Η παρούσα ενότητα εστιάζει στις περιόδους της Παλαιολιθικής και Νεολιθικής εποχής, στην τέχνη του Αιγαίου (Κυκλαδικός, Μινωικός, Μυκηναϊκός πολιτισμός), στην κλασική και ελληνιστική τέχνη, στη ρωμαϊκή, στη βυζαντινή τέχνη, στην τέχνη του Μεσαίωνα (ρομανική και γοτθική) και τέλος στην τέχνη της εποχής της Αναγέννησης. Αναλύεται η αλληλεπίδραση της τέχνης και των πολιτισμών διαχρονικά. Παρουσιάζονται συνθετικά τα διάφορα ρεύματα τέχνης. Στην κάθε περίοδο γίνεται αναφορά του ιστορικού πλαισίου και του καλλιτεχνικού ύφους που δημιουργήθηκε, μέσα από παραδείγματα σημαντικών, αντιπροσωπευτικών έργων και καλλιτεχνών, καθώς επίσης και της εξέλιξης της κοσμηματοποιίας – χρυσοτεχνίας (κοσμηματικοί τύποι, υλικά, τεχνικές και θεματολογία).

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Περιγράφουν την εμφάνιση και την εξέλιξη της τέχνης μέσα στον χρόνο,
- Αναγνωρίζουν το ιστορικό πλαίσιο και το καλλιτεχνικό ύφος όπως διαμορφώθηκε σε κάθε περίοδο,
- Εξηγούν με ποιον τρόπο οι κοινωνικές, πολιτικές και θρησκευτικές εξελίξεις της κάθε περιόδου επηρέασαν την τέχνη,
- Προσδιορίζουν τη συνεισφορά της τέχνης στο πλαίσιο της ιστορικής εξέλιξης των πολιτισμών,
- Διακρίνουν τις διαφορές κάθε χρονολογικής περιόδου μέσα από τα τεχνολογικά και μορφολογικά στοιχεία,
- Αναφέρουν τα είδη κοσμημάτων στην Παλαιολιθική και Νεολιθική περίοδο, καθώς και τα υλικά κατασκευής τους,
- Περιγράφουν τους κοσμηματικούς τύπους της Μυκηναϊκής περιόδου που χρησιμοποιήθηκαν ως κτερίσματα,
- Διακρίνουν τις διαφορές ανάμεσα στον Μινωικό και τον Μυκηναϊκό πολιτισμό,

- Αναλύουν τεχνικές, υλικά, θεματολογία, συμβολισμούς και τις επιρροές των κοσμημάτων από την αρχαία Αίγυπτο, την αρχαία ελληνική χρυσοτεχνία και του ρωμαϊκού κοσμήματος,
- Κατονομάζουν τους κύριους τύπους κοσμημάτων, τα υλικά, τις τεχνικές (π.χ. τεχνική cloisonne, διάτρητη τεχνική) και τη θεματολογία (π.χ. σύμβολα της χριστιανικής πίστης) κατά τη Βυζαντινή περίοδο,
- Απαριθμούν τους τύπους κοσμημάτων και τα κύρια χαρακτηριστικά της κοσμηματοποιίας στην περίοδο του Μεσαίωνα,
- Περιγράφουν τους τύπους κοσμημάτων της Αναγέννησης (π.χ. «memento mori», «enseigne» κτλ.), τη θεματολογία, τα υλικά και τις τεχνικές (π.χ. καμέο),
- Αναγνωρίζουν τις ιστορικές περιόδους της τέχνης και τα σημαντικότερα έργα τους, καθώς και τους αντιπροσωπευτικούς τους καλλιτέχνες,
- Συμπεραίνουν την ιστορική περίοδο από τα έργα τέχνης,
- Υιοθετούν στοιχεία των μορφών τέχνης τα οποία μπορεί να αποτελέσουν πηγή έμπνευσης για την καλλιτεχνική τους δημιουργία.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

2.1.Ε ΜΕΤΑΛΛΟΓΝΩΣΙΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Η παρούσα μαθησιακή ενότητα αναφέρεται στον κόσμο των μετάλλων. Παρουσιάζονται τα βασικότερα μέταλλα που χρησιμοποιούνται στην τέχνη της αργυροχρυσοχοΐας – κοσμηματοποιίας (χρυσός, άργυρος, χαλκός, λευκόχρυσος, παλλάδιο κ.λπ.). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις ιδιότητες των μετάλλων που χρησιμοποιούνται στην αργυροχρυσοχοΐα, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/ες να είναι ικανοί/ές να εφαρμόσουν στην πράξη την κατάλληλη επεξεργασία που απαιτείται σε κάθε περίπτωση. Γίνεται εκτενής αναφορά στις φυσικές (επιφάνεια, χρώμα, υφή, υλικό, βάρος κ.ά.), χημικές (τήξη, πήξη, θερμική αγωγιμότητα, ηλεκτρική αγωγιμότητα κ.ά.) και μηχανικές ιδιότητες των μετάλλων της αργυροχρυσοχοΐας – κοσμηματοποιίας. Δίδεται ο ορισμός του κράματος και η χρησιμότητά του, τα συγκολλητικά κράματα και η χρήση των αποξειδωτικών ουσιών (π.χ. ο βόρακας) κατά την παρασκευή κράματος με τήξη. Αναλυτικά εξετάζονται τα κράματα των πολύτιμων μετάλλων. Διδάσκεται η διαδικασία της επεξεργασίας του μετάλλου ή κράματος, ώστε να γίνεται μικροκρυσταλλικό ή μεγαλοκρυσταλλικό κατά την πήξη του, επηρεάζοντας τη μηχανική αντοχή του μετάλλου ή κράματος. Περιγράφεται η επιμετάλλωση κοσμημάτων (καθαρισμός αντικειμένου, ηλεκτρολυτικός καθαρισμός αντικειμένου – απολάδωση, ηλεκτρόλυση με εμβάπτιση σε διάλυμα «μπάνιο»). Μέσω θεωρητικών ασκήσεων διδάσκεται η χρήση των ειδικών βαρών για τον υπολογισμό της σύστασης των κραμάτων, καθώς και ο υπολογισμός των μεταβαλλόμενων περιεκτικοτήτων των κραμάτων. Τέλος αναφέρεται ο τίτλος

κράματος (π.χ. 925 αργυρού) και ορίζονται τα καράτια (π.χ. 18K).

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Απαριθμούν τις φυσικές, χημικές και μηχανικές ιδιότητες των μετάλλων,
- Περιγράφουν τη χημική συμπεριφορά των μετάλλων,
- Κατονομάζουν τα βασικότερα μέταλλα της αργυροχρυσοχοΐας – κοσμηματοποιίας,
- Επιλέγουν μέταλλα σύμφωνα με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά (χρώμα, βάρος, υφή, αξία, τεχνική) για την κατασκευή χειροποίητων κοσμημάτων,
- Περιγράφουν τις ιδιότητες των συγκολλητικών κραμάτων και πώς επιτυγχάνεται μια σωστή κόλληση,
- Αναγνωρίζουν τους χημικούς συμβολισμούς των μετάλλων που χρησιμοποιούνται στην αργυροχρυσοχοΐα,
- Ονομάζουν τα βασικότερα κράματα της αργυροχρυσοχοΐας – κοσμηματοποιίας,
- Διακρίνουν πότε ένα μέταλλο ή κράμα γίνεται μικροκρυσταλλικό και πότε μεγαλοκρυσταλλικό,
- Συγκρίνουν μέταλλα ως προς την καταλληλότητα παρασκευής κραμάτων,
- Υπολογίζουν τις μεταβαλλόμενες περιεκτικότητες των κραμάτων.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (1), Εργαστήριο (1), Σύνολο (2).

2.1.ΣΤ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΓΥΡΟΧΡΥΣΟΧΟΪΑΣ (ΒΑΣΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ – MARRIED METALS – INLAY)

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σκοπός αυτής της μαθησιακής ενότητας είναι να παράσχει ένα αρχικό υπόβαθρο γνώσεων και δεξιοτήτων, ώστε να επιτευχθεί μια εισαγωγή στις βασικές τεχνικές κατασκευής κοσμημάτων. Πραγματοποιείται η εξοικείωση με τον χώρο του εργαστηρίου, τον πάγκο εργασίας, τα υλικά, τα εργαλεία χειρός, τα μηχανήματα και τίθενται τα θεμέλια των τεχνικών δεξιοτήτων, που είναι απαραίτητες για την εκμάθηση των τεχνικών της αργυροχρυσοχοΐας. Παρουσιάζονται οι βασικές αρχές υγιεινής και ασφάλειας στο εργαστήριο. Οι εργαστηριακές ασκήσεις αρχίζουν με τις βασικές γνώσεις στην επεξεργασία των μετάλλων: κοπή (σεγάρισμα), λίμα (λιμάρισμα), εφαρμογή των μεταλλικών κομματιών μεταξύ τους, κόλληση και φινίρισμα. Στη συνέχεια οι εκπαιδευόμενοι/ες εισάγονται σε τεχνικές κατασκευής

κοσμημάτων, όπως η τεχνική Married metals (εκμάθηση της καλής εφαρμογής των διαφορετικού χρώματος μετάλλων και στη συνέχεια της κόλλησής τους το ένα δίπλα στο άλλο, με αποτέλεσμα την πολυχρωμία σε ένα επίπεδο) και η τεχνική Inlay (διαμερισματοποίηση μέρους της επιφάνειας ή όλου του κοσμήματος και με τη χρήση διαφορετικών υλικών, πέραν των μετάλλων, προκύπτει ένα σύνθετο χρωματικά αποτέλεσμα).

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Εφαρμόζουν τους κανόνες ασφαλείας και πρόληψης ατυχημάτων σε κάθε στάδιο της κατασκευής κοσμημάτων,
- Αναγνωρίζουν όλα τα εργαλεία για την κατασκευή χειροποίητων κοσμημάτων,
- Χρησιμοποιούν ορθά όλα τα εργαλεία για την κατασκευή χειροποίητων κοσμημάτων,
- Επεξεργάζονται τα μέταλλα μέσω βασικών τεχνικών (κοπή, λιμάρισμα, εφαρμογή των μεταλλικών κομματιών, κόλληση, φινίρισμα),
- Δημιουργούν απλά κοσμήματα χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα εργαλεία για κάθε επιμέρους τεχνική,
- Δημιουργούν μεταλλικές επιφάνειες διαφορετικού χρώματος με χρήση της τεχνικής «Married Metals»,
- Αποδίδουν σύνθετο χρωματικά αποτέλεσμα στα χειροποίητα κοσμήματα με χρήση της τεχνικής «Inlay».

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (6), Σύνολο (6).

2.1.Ζ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ Ι

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σε αυτήν τη μαθησιακή ενότητα, που βρίσκεται σε εναρμόνιση με τις τεχνικές που διδάσκονται στο μάθημα του εργαστηρίου αργυροχρυσοχοΐας, επιχειρείται η περαιτέρω εξάσκηση στα εργαλεία χειρός, τα διαμορφωτικά εργαλεία και τον μηχανολογικό εξοπλισμό του εργαστηρίου και δίνεται έμφαση σε κατασκευαστικές λεπτομέρειες στη δημιουργία κοσμημάτων (μπουλ, κρικάκια, γάντζοι, καρφάκια για σκουλαρίκια κ.ά.). Επιδιώκεται η εξάσκηση στην ακριβή μεταφορά των σχεδίων στα μέταλλα. Διδάσκεται η ορθή χρήση των φλόγιστρων και των υλικών για την ολοκλήρωση μιας επιτυχημένης συγκόλλησης, ώστε να γίνουν κατανοητές οι διαφορετικές κολλήσεις (μαλακές, σκληρές) κατά περίπτωση. Έπειτα εντάσσονται στη δημιουργία των κοσμημάτων και άλλα υλικά, πέραν των μετάλλων. Η ενότητα ολοκληρώνεται μέσω της διαδικασίας κατασκευής του κοσμήματος με το φινίρισμα χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα υλικά και μηχανήματα.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Χρησιμοποιούν ορθά όλα τα εργαλεία για την κατασκευή χειροποίητων κοσμημάτων,
- Μεταφέρουν τα σχέδια σε μεταλλικές επιφάνειες,
- Μορφοποιούν τις επιφάνειες (κοπή, λιμάρισμα, εφαρμογή, φινίρισμα),
- Διακρίνουν τις δυνατότητες των διαφορετικών κολλήσεων (σκληρές-μαλακές),
- Εφαρμόζουν διαδοχικές κολλήσεις,
- Συγκολλούν επιφάνειες με την τεχνική «Married Metals»,
- Χρησιμοποιούν και άλλα υλικά εκτός των μετάλλων για την κατασκευή κοσμημάτων (inlay),
- Εργάζονται ακολουθώντας οδηγίες του/της εκπαιδευτή/τριας.

● **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (0), Εργαστήριο (3), Σύνολο (3).

2.2. ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄

2.2.Α ΘΕΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Στόχοι της ενότητας αυτής είναι η ανάπτυξη και η εμπάθυνση στη μεθοδολογία του ελεύθερου σχεδίου. Δίνεται έμφαση στην εξάσκηση της τοποθέτησης του θέματος στη σχεδιαστική επιφάνεια και στη ρεαλιστική αποτύπωσή του κυρίως μέσω των κατάλληλων μετρήσεων και του υπολογισμού των αναλογιών. Ακόμη, η ενότητα εστιάζει στην εκμάθηση της λεπτομερούς αποτύπωσης των σκιών και του φωτός μέσω της χρήσης της τονικής κλίμακας. Περιλαμβάνεται η ανάλυση των σχέσεων των τόνων, καθώς και τα ανοιχτά και κλειστά σχήματα. Διδάσκεται η προοπτική απόδοση του σχεδίου, τα επίπεδα του προοπτικού βάθους και οι τόνοι. Γίνεται εισαγωγή στο χρώμα, στα είδη των χρωμάτων, στις χρωματικές σχέσεις και αντιθέσεις, καθώς και στα διαφορετικά υλικά χρωματισμού (παστέλ, ακουαρέλα κ.λπ.). Διδάσκονται τα «πρωτογενή» (τρία βασικά χρώματα, κόκκινο, κίτρινο και μπλε), τα «δευτερογενή» (τα μεταξύ τους παράγωγα), τα «τριτογενή» και τα συμπληρωματικά χρώματα (κόκκινο-πράσινο, κίτρινο-μοβ, μπλε-πορτοκαλί). Γίνεται η διάκριση μεταξύ ψυχρών (μπλε, πράσινο, μοβ και οι διάφορες αποχρώσεις τους) και θερμών χρωμάτων (κόκκινο, κίτρινο, πορτοκαλί και οι διάφορες αποχρώσεις τους). Εφαρμόζεται με ασκήσεις ο δωδεκαμερής χρωματικός κύκλος του Ίτεν. Τέλος, αναδεικνύεται η σημασία κατάρτισης προσωπικής συλλογής (portfolio).

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Επιλέγουν τα κατάλληλα υλικά και τα μέσα σχεδίασης που απαιτούνται ανά περίπτωση,
- Αναγνωρίζουν τη σχετικότητα των μεγεθών των θεμάτων που σχεδιάζουν,
- Αποτυπώνουν ορθά το θέμα που τους δίνεται,
- Αναγνωρίζουν τα βασικά, τα «δευτερογενή» και τα «τριτογενή» χρώματα,
- Κατονομάζουν τα συμπληρωματικά χρώματα,
- Διακρίνουν τα ψυχρά και τα θερμά χρώματα,
- Αποτυπώνουν τον δωδεκαμερή χρωματικό κύκλο του Ίτεν,
- Συνδυάζουν τις τεχνικές που διδάχθηκαν για την καλύτερη απόδοση του θέματος που τους δίνεται,
- Δημιουργούν ατομικό φάκελο σχεδίων (portfolio),
- Τηρούν ενημερωμένο portfolio,
- Κατηγοριοποιούν σχέδια ανάλογα με το θέμα,
- Συγκρίνουν μεταξύ τους ελεύθερα σχέδια του ίδιου θέματος.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (2), Σύνολο (2).

2.2.B ΘΕΜΑΤΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Στόχος αυτής της μαθησιακής ενότητας είναι η εμβάθυνση στις αρχές και τις μεθόδους της γραμμικής σχεδίασης. Διδάσκεται αναλυτικά η κλίμακα της σχεδίασης (σε σμίκρυνση, φυσικό μέγεθος και σε μεγέθυνση), η αριθμητική και γραφική κλίμακα, καθώς και η μετατροπή ενός σχεδίου από μία κλίμακα σε μια άλλη. Επίσης διδάσκονται στοιχεία παραστατικής γεωμετρίας για την παράσταση αντικειμένων μέσω της χρήσης των κατάλληλων προβολών (διαφορετικά επίπεδα προβολής). Δίδονται οδηγίες για τη δημιουργία αναπτυγμάτων (π.χ. ανάπτυγμα κυλίνδρου, ανάπτυγμα τριγωνικού πρίσματος, ανάπτυγμα πυραμίδας). Ακόμη, δίνεται έμφαση στην εκμάθηση των συστημάτων ορθών προβολών, στη διαστασιολόγηση των όψεων, στις παραστάσεις των τομών και στις αξονομετρικές προβολές. Με αλληπάλληλες ασκήσεις και παραδείγματα οι εκπαιδευόμενοι/ες εφαρμόζουν και κατανοούν τους όρους κάτοψη, όψη, τομή και σε ένα γραμμικό σχέδιο. Μέσω επαναληπτικών ασκήσεων δίνεται η δυνατότητα εξοικείωσης με τις αρχές του γραμμικού σχεδίου ως βάση για το σχέδιο κοσμήματος.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Επιλέγουν τα κατάλληλα όργανα και τα μέσα σχεδίασης που απαιτούνται ανά περίπτωση,
- Χρησιμοποιούν τα όργανα και τα μέσα σχεδίασης,
- Σχεδιάζουν με ακρίβεια τρισδιάστατα αντικείμενα,
- Σχεδιάζουν τις όψεις, τις τομές, τις κατόψεις, τα αξονομετρικά και τα προοπτικά σχέδια τρισδιάστατων αντικειμένων,
- Διαστασιολογούν σχέδια,
- Σχεδιάζουν αναπτύγματα, π.χ. ανάπτυγμα πλευρικών επιφανειών εξαγωνικού πρίσματος,
- Χρησιμοποιούν κλίμακες μέτρησης στην αποτύπωση αντικειμένων,
- Διαβάζουν σχέδια διά των όψεων και των τομών τους,
- Αναγνωρίζουν τα σύμβολα ενός σχεδίου,
- Συγκρίνουν γραμμικά σχέδια σε διαφορετικές κλίμακες,
- Μετατρέπουν σχέδια μιας κλίμακας σε άλλη κλίμακα.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (3), Σύνολο (3).

2.2.Γ ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Στόχοι αυτής της μαθησιακής ενότητας είναι η σχεδίαση κοσμήματος υπό κλίμακα, η αξονομετρική παρουσίαση των κοσμημάτων (σε γωνίες 45, 60 και 30 μοιρών), η ορθογραφική σχεδίαση του κοσμήματος (σχεδίαση όψεων με βάση τα αξονομετρικά σχέδια κοσμημάτων σε κλίμακα). Ακόμη, δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στη μεθοδολογία της φωτοσκίασης. Διδάσκεται αναλυτικά η μέθοδος του χρωματισμού των σχεδίων κοσμήματος για την καλύτερη απόδοσή τους. Δίνεται έμφαση στη σχεδίαση μοτίβου για τη διακοσμητική σύνθεση του κοσμήματος. Επίσης, γίνεται εμβάθυνση σε πιο σύνθετα σχέδια κοσμήματος (διαφορετικών τύπων κοσμημάτων). Γίνεται εξάσκηση στη σχεδιαστική αποτύπωση λεπτομερειών του κοσμήματος για τη ρεαλιστική απόδοσή του σε χρώμα και κλίμακα 1:1.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Αναγνωρίζουν τη σημασία της σχεδίασης κοσμήματος ως προπαρασκευαστικό στάδιο της κατασκευής χειροποίητου κοσμήματος,
- Συνθέτουν γνώσεις από το ελεύθερο και το γραμμικό σχέδιο για τον πλήρη σχεδιασμό μιας ιδιαίτερης ιδέας,
- Σχεδιάζουν με σαφή και παραστατικό τρόπο την ιδέα ενός κοσμήματος,
- Παρουσιάζουν ολοκληρωμένα σχέδια κοσμήματος,

- Απεικονίζουν πληροφορίες για τις διαστάσεις του, το χρώμα και τα υλικά του κοσμήματος κ.λπ.,
- Αποδίδουν με χρώμα τα υλικά και τις τεχνικές απλών τύπων δαχτυλιδιού, βραχιολιού, μενταγιόν, περιδέριου, σκουλαρικών και καρφίτσας.
- Δημιουργούν παραλλαγές ενός σχεδίου ενός κοσμήματος.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (1), Εργαστήριο (1), Σύνολο (2).

2.2.Δ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ & ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ (Μπαρόκ – αρχές 20ού αι.)

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σε αυτήν τη μαθησιακή ενότητα προσεγγίζονται ιστορικά η τέχνη και η αισθητική, με σημείο αναφοράς τα έργα αργυροχρυσοχοΐας. Προσφέρονται εισαγωγικές γνώσεις και πληροφορίες για την ιστορία της τέχνης που ακολούθησε την Αναγέννηση, δηλαδή την τέχνη του Μπαρόκ (Baroque, 1600-1750), έως τις δεκαετίες 1900-1930. Αναλυτικά διδάσκεται το ιστορικό πλαίσιο και το καλλιτεχνικό ύφος των περιόδων τέχνης, με έμφαση στην κοσμηματοποιία, του μπαρόκ, του νεοκλασικισμού, του ρομαντισμού, του ρεαλισμού, του ιμπρεσιονισμού, του κινήματος «Τέχνες και χειροτεχνίες» (Art and Crafts), του αρ νουβό, του εξπρεσιονισμού, του κυβισμού, του φουτουρισμού, του Ντε Στιλ, του κονστρουκτιβισμού, του ντανταϊσμού, του σουρεαλισμού και της Σχολής του Μπάουχαους. Τέλος αναφέρονται οι μεγάλοι οίκοι κοσμημάτων που αναπτύχθηκαν τον 19ο αιώνα έως τα μέσα του 20ού, όπως οι Bvlgari (1884, ιδρυτής ο Σωτήριος Βούλγαρης), Cartier (Παρίσι, 1847, ιδρυτής ο Λουί Φρανσουά Καρτιέ), Faberge (Αγία Πετρούπολη, 1842, ιδρυτής ο Γκουστάβ Φαμπερζέ), Van Cleef and Arpels (Παρίσι, 1896, ιδρυτές οι Άλφρεντ βαν Κλιφ και Σάλομον Άρπελς) και Tiffany & Co (Μπρούκλιν ΗΠΑ, 1837, ιδρυτές οι Τσαρλς Λιούις Τίφφани και Τζον Β. Γιανγκ).

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Περιγράφουν την εμφάνιση και την εξέλιξη της τέχνης μέσα στον χρόνο,
- Εξηγούν με ποιον τρόπο οι κοινωνικές, πολιτικές και θρησκευτικές εξελίξεις κάθε περιόδου επηρέασαν την τέχνη,
- προσδιορίζουν τη συνεισφορά της τέχνης στο πλαίσιο της ιστορικής εξέλιξης των πολιτισμών,
- κατηγοριοποιούν τις ιστορικές περιόδους της τέχνης και τα σημαντικότερα έργα τους, καθώς και τους αντιπροσωπευτικούς τους καλλιτέχνες,
- συμπεραίνουν την ιστορική περίοδο από τα έργα τέχνης,

- υιοθετούν στοιχεία των μορφών τέχνης τα οποία μπορεί να αποτελέσουν πηγή έμπνευσης για την καλλιτεχνική τους δημιουργία,
- διαβάζουν τα σύγχρονα ρεύματα έκφρασης της τέχνης,
- αναγνωρίζουν την αξία των πολύτιμων και ημιπολύτιμων λίθων στην κοσμηματοποιία την εποχή του μπαρόκ,
- αναφέρουν τις ομοιότητες και τις διαφορές του μπαρόκ και του ροκοκό κοσμήματος,
- αναγνωρίζουν την επιρροή της κοσμηματοποιίας του μπαρόκ και του ροκοκό στην ανακάλυψη του Νέου Κόσμου και την ανάπτυξη του εμπορίου (νέα κοιτάσματα χρυσού και διαμαντιών),
- αξιολογούν τη συμβολή της νέας κοπής του διαμαντιού με 56 έδρες του Βιντσέντζο Περούτσι στην εξέλιξη της κοσμηματοποιίας,
- εκτιμούν τη σημασία του παραδοσιακού ελληνικού κοσμήματος, τις τεχνικές, τα υλικά και τους τύπους κοσμημάτων,
- εντοπίζουν την αλλαγή στη φιλοσοφία της κατασκευής κοσμημάτων, ως επακόλουθο της Βιομηχανικής Επανάστασης,
- προσδιορίζουν την αναγκαιότητα που ώθησε στη δημιουργία του στιλ αρ νουβό, τις τεχνικές (π.χ. plique a' jour) και τους κύριους εκπροσώπους του,
- περιγράφουν τις φόρμες και τα υλικά στο κόσμημα art deco,
- κατονομάζουν τους μεγάλους οίκους κοσμημάτων που αναπτύχθηκαν τον 19ο αιώνα έως τα μέσα του 20ού αιώνα μέσα από τα έργα τους (Bvlgari, Cartier, Faberge, Van Cleef and Arpels, Tiffany & Co κτλ.).

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

2.2.Ε ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΓΥΡΟΧΡΥΣΟΧΟΪΑΣ (ΦΥΛΛΩΣΕΙΣ –ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ – ΜΟΚΥΜΕ)

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σε αυτήν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες έρχονται σε επαφή με εργαλεία χειρός και μηχανήματα που έχουν σχέση με τις τεχνικές που θα διδαχθούν σε αυτό το εξάμηνο. Παρουσιάζεται η ορθή και ασφαλής χρήση του μηχανολογικού εξοπλισμού. Επίσης, γίνεται παρουσίαση πιθανών κινδύνων και της εργονομίας κατά την άσκηση του επαγγέλματος. Πραγματοποιείται εισαγωγή στην ομάδα τεχνικών κατασκευής κοσμημάτων που ονομάζονται Φυλλώσεις (Laminations). Αρχικά πραγματοποιούνται δοκίμια (ή απλά κοσμήματα) με τα τέσσερα πρώτα είδη φυλλώσεων (κάθετη, οριζόντια, twist, spiral) δημιουργώντας γλυπτικούς όγκους ή επιφάνειες, επιλέγοντας και συνδυάζοντας διαφορετικά χρώματα ελασμάτων και συρμάτων. Στη συνέχεια οι γνώσεις αυτές εμβαθύνουν στην ομάδα των τεχνικών αυτών εντάσσοντας μία επιπλέον τεχνική φύλλωσης, το τοπογραφικό (εδώ ο όγκος

αποδίδεται χρησιμοποιώντας διαμορφωμένα, φινιρισμένα πλαίσια (επιφάνειες) μετάλλου. Η ενότητα κλείνει με την ανάπτυξη μίας ακόμη φύλλωσης (mokume), που μετά από επεξεργασία κολλήσεων, ζουμπάδων και λίμας εμφανίζει στην επιφάνεια του μετάλλου τα διαφορετικά χρωματικά επίπεδα.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Εφαρμόζουν τους κανόνες ασφαλείας και πρόληψης ατυχημάτων σε κάθε στάδιο της κατασκευής κοσμημάτων,
- Αναγνωρίζουν τις τεχνικές των φυλλώσεων (κάθετη, οριζόντια, twist & spiral),
- Συγκολλούν μεταξύ τους πολλές επιφάνειες διαφορετικών μετάλλων,
- Δημιουργούν γλυπτικούς όγκους μέσω του λιμαρίσματος των συγκολλημένων μεταλλικών επιφανειών,
- Δημιουργούν όγκους από διαμορφωμένες μεταλλικές επιφάνειες εφαρμόζοντας την τεχνική του τοπογραφικού,
- Αποδίδουν διαφορετικές χρωματικές εναλλαγές στη μεταλλική επιφάνεια εφαρμόζοντας την τεχνική «Mokume».

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (8), Σύνολο (8).

2.2.ΣΤ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ II

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σε αυτήν τη μαθησιακή ενότητα, που είναι σε εναρμόνιση με τις τεχνικές που διδάσκονται στο μάθημα του εργαστηρίου αργυροχρυσοχοΐας, επιδιώκεται η περαιτέρω εξάσκηση στα εργαλεία χειρός και στα μηχανήματα που έχουν σχέση με τις τεχνικές που θα διδαχθούν σε αυτό το εξάμηνο. Εισάγεται η διαδικασία λιωσίματος μετάλλων δημιουργώντας κράματα διαφορετικών βαθμών. Δημιουργούνται πλάκες μετάλλου σε διάφορα πάχη. Γίνεται περαιτέρω εξάσκηση στη συγκόλληση πολλών επιπέδων διαφορετικών μετάλλων μαζί, που στη συνέχεια αποδίδουν γλυπτικούς όγκους ή επιφάνειες. Αναπτύσσονται οι δεξιότητες στις κολλήσεις πολλαπλών επιπέδων μετάλλων μεταξύ τους με την τεχνική «τοπογραφικό» (όπου αποδίδεται ο όγκος με ήδη διαμορφωμένες και φινιρισμένες επιφάνειες). Τέλος μέσω του συνδυασμού των γνώσεων των προηγούμενων εννοιών πραγματοποιείται εξάσκηση για την εμφάνιση στην τεχνική mokume (διαφορετικές χρωματικές εναλλαγές στην ίδια επιφάνεια).

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Χρησιμοποιούν ορθά όλα τα εργαλεία για την κατασκευή χειροποίητων κοσμημάτων στις τεχνικές των φυλλώσεων,
- Εφαρμόζουν με επιτυχία κολλήσεις πολλών επιπέδων και διαφορετικών μετάλλων,
- Διαμορφώνουν μεταλλικές επιφάνειες και όγκους με χρήση κάποιας τεχνικής φύλλωσης,
- Δημιουργούν όγκους από μεταλλικά φινιρισμένα επίπεδα (τεχνική τοπογραφικού),
- Αποδίδουν διαφορετικές χρωματικές εναλλαγές στην ίδια επιφάνεια (πλάκα τεχνικής «Mokume»),
- Εργάζονται ακολουθώντας οδηγίες του/της εκπαιδευτή/τριας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (3), Σύνολο (3).

2.3. ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄

2.3.A ΓΕΜΜΟΛΟΓΙΑ & ΑΛΛΟΤΡΙΑ ΥΛΙΚΑ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Στην ενότητα αυτήν γίνεται εισαγωγή στον κλάδο της γεμμολογίας. Αναφέρονται οι πιο αντιπροσωπευτικοί πολύτιμοι και συνθετικοί λίθοι που χρησιμοποιούνται στην αργυροχρυσοχοΐα – κοσμηματοποιία. Με τις κατάλληλες οδηγίες εξετάζονται οι φυσικοχημικές ιδιότητες των λίθων χρησιμοποιώντας όργανα όπως το μικροσκόπιο, το διαθλασίμετρο, το πολαροσκόπιο, το διχρωσκόπιο, οι ακτίνες υπεριώδους ακτινοβολίας κ.λπ. Διδάσκεται η κρυσταλλογραφία, καθώς και οι ιδιότητες λίθων (π.χ. καθαρότητα, λαμπρότητα, σκληρότητα), που αποτελούν στοιχεία της μοναδικότητάς τους. Διδάσκεται η ορθή χρήση της τεχνικής ορολογίας της γεμμολογίας. Αναλύεται η κλίμακα σκληρότητας του Mohs, το κρυσταλλογραφικό σύστημα και η «κρυσταλλογραφική συνήθεια» των ορυκτών. Γίνεται αναφορά στα κριτήρια εκτίμησης των πολύτιμων λίθων και στην αξιολόγηση των διαμαντιών (τα 4C). Τέλος, αναφέρονται οι ιδιαίτερες ιδιότητες άλλων (αλλότριων) υλικών (π.χ. ξύλο, γυαλί), που χρησιμοποιούνται στην αργυροχρυσοχοΐα – κοσμηματοποιία.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι /ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Κατονομάζουν τους πολύτιμους & συνθετικούς λίθους,

- Συνοψίζουν τις ιδιότητές τους,
- Χρησιμοποιούν ορθά την ειδική ορολογία της γεμμολογίας,
- Εφαρμόζουν το κρυσταλλογραφικό σύστημα που ανήκουν τα ορυκτά που χρησιμοποιούνται στην αργυροχρυσοχοΐα,
- Ταξινομούν τα υλικά σύμφωνα με τη σκληρότητα τους,
- Εφαρμόζουν την κλίμακα σκληρότητας του Mohs,
- Παρέχουν πληροφορίες και στοιχεία ταυτοποίησης των λίθων,
- Κατονομάζουν τους εργαστηριακούς τρόπους βελτίωσης της εμφάνισης των πολύτιμων λίθων,
- Αναγνωρίζουν τις διεθνείς σημάνσεις των λίθων,
- Εκτελούν ελέγχους για την ποιοτική αξιολόγηση των λίθων,
- Χρησιμοποιούν ειδικά διαγνωστικά όργανα,
- Επιλέγουν την κατάλληλη ποιότητα λίθων για την κατασκευή κοσμημάτων,
- Ταιριάζουν το κατάλληλο αλλότριο υλικό για την κατασκευή αλλότροπης τεχνικής κοσμημάτων-τεχνουργημάτων.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (1), Σύνολο (3).

2.3.B ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΓΥΡΟΧΡΥΣΟΧΟΪΑΣ (ΔΕΣΙΜΟ ΠΕΤΡΑΣ –ΚΛΑΣΙΚΟ – FILIGREE – REPOUSSE ΓΙΑΝΝΙΩΤΙΚΟ Α)

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σε αυτήν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες έρχονται σε επαφή με εργαλεία χειρός και μηχανήματα που έχουν σχέση με τις τεχνικές που θα διδαχθούν σε αυτό το εξάμηνο. Παρουσιάζεται η ορθή και ασφαλής χρήση του μηχανολογικού εξοπλισμού. Επίσης, γίνεται παρουσίαση πιθανών κινδύνων και της εργονομίας κατά την άσκηση του επαγγέλματος. Δίνεται έμφαση στη δημιουργία κοσμημάτων μέσω της διαμόρφωσης συρμάτων, που ελίσσονται σε φυτικά σχέδια, σπείρες, караβόλους, ρόδακες και διάφορα άλλα μοτίβα, τα οποία συνθέτουν τις σχεδιαστικές αρχές για την τεχνική «Κλασικό». Εξελίσσοντας τη δεξιότητα της διαμόρφωσης πολύ λεπτών συρμάτων, κατασκευάζεται κόσμημα με την τεχνική «Filigree» δημιουργώντας περίτεχνα σχέδια. Τέλος γίνεται εισαγωγή στην τεχνική «Γιαννιώτικο», κατά την οποία παρουσιάζονται οι συνταγές των μειγμάτων της πίσσας και τα διαμορφωτικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται στην τεχνική αυτή.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Εφαρμόζουν τους κανόνες ασφαλείας και πρόληψης ατυχημάτων,
- Προσαρμόζουν πολύτιμους λίθους πάνω στο κόσμημα (καστόνι),
- Επιλέγουν πολύτιμους λίθους συγκεκριμένης κοπής για τη διαμόρφωση του καστονιού,
- Επεξεργάζονται λεπτά σύρματα (κλασικό),
- Επεξεργάζονται πάρα πολύ λεπτά σύρματα (filigree),
- Αναγνωρίζουν τα διαφορετικά μείγματα πίσσας για την τεχνική «Γιαννιώτικο»,
- Διακρίνουν τις διαφορετικές χρήσεις των καλεμιών, ζουμπάδων στην τεχνική «Γιαννιώτικο».

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (9), Σύνολο (9).

2.3.Γ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΙΙΙ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σε αυτήν τη μαθησιακή ενότητα, που βρίσκεται σε εναρμόνιση με τις τεχνικές που διδάσκονται στο μάθημα του εργαστηρίου αργυροχρυσοχοΐας, επιδιώκεται η περαιτέρω εξάσκηση στα εργαλεία χειρός και μηχανήματα που έχουν σχέση με τις τεχνικές που θα διδαχθούν σε αυτό το εξάμηνο. Σε αυτή τη μαθησιακή φάση δίνεται έμφαση στη δημιουργία και τη διαμόρφωση των συρμάτων [σχεδόν όλα τα σχήματα και μεγέθη συρμάτων που μπορούν να δώσουν τα διαμορφωτικά εργαλεία (τρανφύλλες, ρουμπίνια)]. Γίνεται εξάσκηση σε πολύ λεπτές κολλήσεις. Γίνεται εισαγωγή στη διαδικασία δεσίματος της πέτρας, κατασκευάζοντας καστόνια, τα οποία στη συνέχεια τοποθετούνται πάνω στο κόσμημα. Τέλος, ως προς την τεχνική «Γιαννιώτικο» πραγματοποιούνται ασκήσεις εφαρμογής της μεταλλικής επιφάνειας στο μείγμα πίσσας.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Εφαρμόζουν την τεχνική «Κλασικό»,
- Εφαρμόζουν την τεχνική «Filigree»,
- Κατασκευάζουν καστόνι για τοποθέτηση λίθου,
- Προσαρμόζουν το καστόνι στη δεδομένη επιφάνεια,
- Εφαρμόζουν πολλαπλές και πολύ λεπτές κολλήσεις,
- Εφαρμόζουν την τεχνική «Γιαννιώτικο»,
- Εργάζονται ακολουθώντας οδηγίες του/της εκπαιδευτή/τριας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (3), Σύνολο (3).

2.3.Δ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Οι εκπαιδευόμενοι/ες διδάσκονται να σχεδιάζουν ένα κόσμημα με βάση τη θεματολογία που τους δίνεται. Συνδυάζουν γνώσεις γραμμικού σχεδίου, ελεύθερου σχεδίου και σχεδίου κοσμήματος. Μέσω της αξιοποίησης των γνώσεων και της εμπειρίας διδάσκεται ο σχεδιασμός ενός κοσμήματος, το οποίο θα είναι σωστό λειτουργικά, δίνοντας έμφαση σε κατασκευαστικές λεπτομέρειες, ώστε να διευκολύνεται η κατασκευή του κοσμήματος από έναν/μία τεχνίτη/τρια. Η διδασκαλία του σχεδιασμού κοσμήματος συμπεριλαμβάνει την εκμάθηση της αποτύπωσης των διακριτικών στοιχείων διάφορων τεχνικών, όπως για παράδειγμα σκουλαρίκια με την τεχνική «Mokume» (απόδοση χρωματικής εναλλαγής στην επιφάνεια του κοσμήματος) ή την τεχνική «Peticulation» (το χαρακτηριστικό ανάγλυφο της επιφάνειας). Τέλος, στην ενότητα αυτή εντάσσεται η χρήση διάφορων υλικών, όπως το χαρτί, ο γύψος, ο πηλός κ.ά., για τη γλυπτική αποτύπωση της αρχικής ιδέας σε μορφή προπλάσματος.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Συνδυάζουν στοιχεία και γνώσεις γραμμικού, ελεύθερου σχεδίου, σχεδίου κοσμήματος και τεχνικών κατασκευής χειροποίητου κοσμήματος,
- Καλλιεργούν τη δημιουργικότητά τους,
- Δημιουργούν τρισδιάστατα σχέδια κοσμημάτων,
- Αποτυπώνουν ρεαλιστικά το κόσμημα μέσω χρωματικών τονισμών,
- Αποτυπώνουν σχεδιαστικά τις τεχνικές του χειροποίητου κοσμήματος (στοιχεία υφής, υλικών, χρωμάτων κ.λπ.),
- Σχεδιάζουν συγκεκριμένους τύπους κοσμημάτων (π.χ. δαχτυλίδια, μενταγιόν, σκουλαρίκια),
- Προβάλλουν τις λεπτομέρειες σε τμήματα κοσμημάτων,
- Κατασκευάζουν προπλάσματα με βάση τις διδαγμένες τεχνικές αργυροχρυσοχοΐας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (1), Εργαστήριο (2), Σύνολο (3).

2.3.Ε ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Με την προϋπόθεση της ευχέρειας σχεδιασμού και κατασκευής χειροποίητου κοσμήματος, που έχει αποκτηθεί σε προηγούμενα εξάμηνα, στην παρούσα μαθησιακή ενότητα γίνεται εισαγωγή στις βασικές αρχές τρισδιάστατου σχεδιασμού με τη χρήση της κατάλληλης ψηφιακής τεχνολογίας (3D Computer-Aid Design-CAD). Παρουσιάζονται οι διαφορές των τεχνολογιών 3D σχεδιασμού και επιλέγονται οι

κατάλληλες για κοσμήματα. Οι εκπαιδευόμενοι/ες εξοικειώνονται με την επιφάνεια εργασίας του προγράμματος τρισδιάστατης μοντελοποίησης και χρησιμοποιούν τα κατάλληλα ψηφιακά εργαλεία για να δημιουργήσουν αναλυτικά τεχνικά σχέδια με όψεις, κατόψεις, προβολές κ.λπ. Σχεδιάζουν επιφάνειες και στερεά. Η ενότητα ολοκληρώνεται με ασκήσεις που οι εκπαιδευόμενοι/ες πρέπει να εκτελέσουν σε υπολογιστικό περιβάλλον, όπως για παράδειγμα δημιουργία απλής πλακέ βέρας, σχέδιο μοτίφ (μενταγιόν, σκουλαρίκια) κ.ά.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- αναγνωρίζουν τις δυνατότητες του ψηφιακού σχεδιασμού κοσμήματος,
- συγκρίνουν τις τεχνολογίες του τρισδιάστατου ψηφιακού (3D) σχεδιασμού,
- επιλέγουν την κατάλληλη τεχνολογία 3D για την ψηφιακή σχεδίαση κοσμημάτων,
- αποκτήσουν ευχέρεια στο ψηφιακό περιβάλλον των εξειδικευμένων σχεδιαστικών λογισμικών πακέτων,
- σχεδιάζουν καμπύλες επιφάνειες, στερεά με τη χρήση 2D και 3D τεχνολογίας,
- διαβάζουν ψηφιακά σχέδια κοσμημάτων,
- γίνουν βασικοί χρήστες εξειδικευμένων λογισμικών πακέτων σχεδίασης κοσμήματος (σχεδιάζουν όψεις, κατόψεις, προβολές απλής πλακέ βέρας).

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (0), Εργαστήριο (2), Σύνολο (2).

2.4. ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄

2.4.A ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ – ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ – ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ – ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σε αυτήν τη μαθησιακή ενότητα διδάσκονται οι βασικές έννοιες κι αρχές της διοίκησης επιχειρήσεων, της κοστολόγησης των προϊόντων, της προώθησης πωλήσεων και του ποιοτικού ελέγχου σε όλα τα στάδια παραγωγής και διάθεσης των προϊόντων. Αρχικά οι εκπαιδευόμενοι/ες θα έρθουν σε επαφή μέσω της διδασκαλίας με τον τρόπο που λειτουργεί μια επιχείρηση στην καθημερινή πρακτική. Θα διδαχθούν τις βασικές αρχές οικονομικής θεωρίας (προσφορά και ζήτηση, ανταγωνισμός, ατελείς αγορές). Γίνεται συνοπτική παρουσίαση των βασικών

εργαλείων επιχειρηματικότητας (λογισμικά προγράμματα διαχείρισης εμπορευμάτων, πωλήσεων, αποθήκης κ.λπ.). Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα διδαχθούν βασικές αρχές ανθρώπινων πόρων (στελέχωσης και κατανομής αρμοδιοτήτων), κοστολόγησης προϊόντων και προώθησης πωλήσεων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα νέα εργαλεία ψηφιακής προβολής και προώθησης των κοσμημάτων, καθώς και στα νέα ψηφιακά και υβριδικά κανάλια διάθεσης εμπορευμάτων (marketplaces, web stores, pop-up stores, multi-brand boutiques). Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες τάσεις της αγοράς για την ανάγκη συμμόρφωσης με διεθνή πρότυπα (ιχνηλασιμότητα προϊόντων και πρώτων υλών, κανόνες δημόσιας υγείας κ.λπ.) θα διδαχθούν τις βασικές αρχές ποιοτικού ελέγχου και σήμανσης των κοσμημάτων.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Εφαρμόζουν τις βασικές αρχές διοίκησης επιχειρήσεων,
- Στελεχώσουν μια επιχείρηση αργυροχρυσοχοΐας με το κατάλληλο προσωπικό σε ανάλογες θέσεις σύμφωνα με τις ανάγκες και το μέγεθος της επιχείρησης,
- Κοστολογούν τα προϊόντα τους (κοσμήματα, πολύτιμα αντικείμενα, σχέδια κοσμήματος) λαμβάνοντας υπόψη την προσωπική τους εργασία, την καλλιτεχνική αξία τους και τις συνθήκες της αγοράς,
- Καταρτίζουν τους ετήσιους ή μηνιαίους προϋπολογισμούς της επιχείρησης,
- Αποφασίζουν για τις πρώτες ύλες και τα λειτουργικά τους κόστη με οικονομικά και παραγωγικά βέλτιστο τρόπο,
- Επιλέγουν τις κατάλληλες πρακτικές για αποτελεσματικότερη διοίκηση μιας επιχείρησης χειροποίητου κοσμήματος,
- Αναγνωρίζουν τις τάσεις της αγοράς κοσμήματος σε εγχώριο και διεθνές επίπεδο,
- Αποφασίζουν για τα μέσα και τα κανάλια διάθεσης των προϊόντων τους λαμβάνοντας υπόψη όλες τις ψηφιακές εξελίξεις,
- Εφαρμόζουν όλα τα στάδια του ποιοτικού ελέγχου (σημάνσεις, το θεωρητικό και πρακτικό υπόβαθρο που αφορά το γνωστικό πεδίο του ποιοτικού ελέγχου για το αντίστοιχο επάγγελμα,
- Διακρίνουν τις παραμέτρους που συμβάλλουν στην έκφραση της ποιότητας,
- Εφαρμόζουν περαιτέρω τα διεθνή πρότυπα ποιοτικού ελέγχου,
- Αναγνωρίζουν τις ετικέτες, καθώς και τις σημάνσεις ποιότητας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

2.4.B ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΡΓΥΡΟΧΡΥΣΟΧΟΪΑΣ (REPOUSSE ΓΙΑΝΝΙΩΤΙΚΟ Β – GRANULATION – RETICULATION)

• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σε αυτήν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες έρχονται σε επαφή με εργαλεία χειρός, μηχανήματα και υλικά (οξέα, οργανικές κόλλες) που έχουν σχέση με τις τεχνικές που θα διδαχθούν σε αυτό το εξάμηνο. Παρουσιάζεται η ορθή και ασφαλής χρήση των υλικών και του μηχανολογικού εξοπλισμού. Επίσης, γίνεται παρουσίαση πιθανών κινδύνων και της εργονομίας κατά την άσκηση του επαγγέλματος. Προσεγγίζεται διαφορετικά ο όγκος αναζητώντας τα όρια της πλαστικότητας των μετάλλων (Γιαννιώτικο). Διευρύνεται το γνωστικό τους πεδίο με τη χρήση οξέων για την επεξεργασία μιας μεταλλικής επιφάνειας (Reticulation). Αναπτύσσονται οι δεξιότητες στη συγκόλληση, μέσω της κόλλησης γρανών πάνω σε μία μεταλλική επιφάνεια ακολουθώντας διάφορα μοτίβα ή με τυχαία τοποθέτηση (Granulation). Ολοκληρώνοντας τον κύκλο των τεσσάρων ενοτήτων του εργαστηρίου κοσμήματος, οι εκπαιδευόμενοι/ες εκπονούν εργασία (project) στο πλαίσιο της οποίας συζητείται ο σχεδιασμός, η παραγωγή και η παρουσίασή της.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Εφαρμόζουν τους κανόνες ασφαλείας και πρόληψης ατυχημάτων σε κάθε στάδιο της κατασκευής κοσμημάτων,
- Τροποποιούν τον όγκο χρησιμοποιώντας διαμορφωτικά εργαλεία πάνω σε μεταλλική επιφάνεια,
- Συνθέτουν κράματα για την τεχνική «Reticulation»,
- Συνθέτουν κράματα για την τεχνική «Granulation»,
- Κατανοούν τη διαδικασία συγκόλλησης των γρανών,
- Παρουσιάζουν ολοκληρωμένα τη διαδικασία σχεδιασμού και κατασκευής ενός κοσμήματος δικής τους επιλογής.

• Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (0), Εργαστήριο (10), Σύνολο (10).

2.4.Γ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ IV

• Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σε αυτήν τη μαθησιακή ενότητα, που είναι σε εναρμόνιση με τις τεχνικές που διδάσκονται στο μάθημα του εργαστηρίου αργυροχρυσόχοϊας, οι εκπαιδευόμενοι/ες ασκούνται περαιτέρω με εργαλεία χειρός, μηχανήματα και υλικά (οξέα, οργανικές κόλλες) που έχουν σχέση με τις τεχνικές που θα διδαχθούν σε αυτό το εξάμηνο. Γίνονται ασκήσεις με σκοπό να αναπτύξουν δεξιότητες για την απόδοση του όγκου σε μία μεταλλική επιφάνεια με τη χρήση διαμορφωτικών εργαλείων (Γιαννιώτικο). Δημιουργούνται κράματα και επεξεργάζονται μέσω της εφαρμογής της τεχνικής «Reticulation». Πραγματοποιείται η εξοικείωση με τη συγκόλληση γρανών σε μεταλλικές επιφάνειες (Granulation). Με την εποπτεία του/της εκπαιδευτή/τριας, η

ενότητα ολοκληρώνεται μέσω της πρότασης κατασκευής ενός κοσμήματος (project). Το κόσμημα υλοποιείται και στη συνέχεια παρουσιάζεται, συνθέτοντας γνώσεις και δεξιότητες (τρόπους, μεθόδους και διαδικασίες), που έχουν αποκτηθεί σε όλη τη διάρκεια των σπουδών.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Χρησιμοποιούν ορθά όλα τα εργαλεία για την κατασκευή των τεχνικών της ενότητας,
- Τροποποιούν τον όγκο χρησιμοποιώντας διαμορφωτικά εργαλεία πάνω σε μεταλλική επιφάνεια,
- Δημιουργούν κράματα για την τεχνική «Reticulation»,
- Επεξεργάζονται κράματα για την τεχνική «Reticulation»,
- Δημιουργούν γράνες για την τεχνική «Granulation»,
- Συγκολλούν γράνες για την τεχνική «Granulation»,
- Εφαρμόζουν την τεχνική – τις τεχνικές επιλογής τους στην ολοκληρωμένη σχεδιαστικά κατασκευή ενός κοσμήματος,
- Εργάζονται ακολουθώντας οδηγίες του/της εκπαιδευτή/τριας.

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (0), Εργαστήριο (3), Σύνολο (3).

2.4.Δ ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Σε αυτήν τη μαθησιακή ενότητα, ολοκληρώνονται οι γνώσεις από τα προηγούμενα εξάμηνα. Σκοπός είναι να δοθεί η δυνατότητα εξάσκησης στους/στις εκπαιδευόμενους/ες, ώστε να τελειοποιήσουν τις δεξιότητές τους στην αποτύπωση του σχεδίου κοσμήματος. Δίνεται ο απαραίτητος εκπαιδευτικός χρόνος, ώστε να αποκτηθεί μεγαλύτερη ευχέρεια στη σχεδιαστική αποτύπωση των ιδεών τους. Σημαντικός στόχος της εκπαιδευτικής αυτής φάσης είναι οι εκπαιδευόμενοι/ες να αποκτήσουν βάσεις που θα τους βοηθήσουν να βρουν τη σχεδιαστική τους ταυτότητα. Επίσης, επιδιώκεται η εξάσκηση στην υλοποίηση ιδεών, που ανταποκρίνονται στις τάσεις της εποχής αλλά και οποιασδήποτε άλλης σχεδιαστικής απαίτησης έχει ο/η μελλοντικός/ή πελάτης/ισσα. Στόχος δηλαδή είναι να παρουσιαστούν σκαριφήματα και ολοκληρωμένα σχέδια προτάσεων. Επίσης διδάσκεται η μεθοδολογία δημιουργίας προσωπικής συλλογής (portfolio).

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Καλλιεργούν την αισθητική και τη δημιουργικότητά τους,

- Σχεδιάζουν κοσμήματα με όλες τις συνοδευτικές τους πληροφορίες,
- Παρουσιάζουν ολοκληρωμένα μέσω σχεδίου τις τεχνικές χειροποίητου κοσμήματος,
- Δημιουργούν τρισδιάστατα σχέδια κοσμημάτων,
- Αναπτύσσουν την προσωπική τους συλλογή σχεδίων κοσμήματος,
- Δημιουργούν και τηρούν σχεδιαστικό αρχείο (portfolio).

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**

Θεωρία (1), Εργαστήριο (2), Σύνολο (3).

2.4.Ε ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ

- **Περίληψη της μαθησιακής ενότητας**

Στην ενότητα αυτή οι εκπαιδευόμενοι/ες έχουν εξοικειωθεί με τη χρήση ψηφιακής τεχνολογίας στη σχεδίαση και μοντελοποίηση κοσμημάτων. Στο εξάμηνο αυτό δημιουργούνται σύνθετα σχέδια κοσμημάτων χρησιμοποιώντας συνδυασμούς ψηφιακών τεχνικών, όπως για παράδειγμα βέρα μπουλ, καστόνι για καμπουσόν πέτρα, ανδρικό δαχτυλίδι κ.ά. Έπειτα διδάσκεται η μεθοδολογία μετατροπής ενός ψηφιακού μοντέλου σε εκτυπώσιμη μορφή 3D Printing (προσθετική κατασκευή). Ακόμη παρουσιάζονται τα είδη και η χρησιμότητα των τρισδιάστατων αρχείων (format). Γίνεται αναφορά στη σημασία ελέγχου του μοντέλου, καθώς και στους τρόπους επίλυσης τυχόν προβλημάτων. Διδάσκεται η φωτορεαλιστική απόδοση των κοσμημάτων. Στο τέλος του εξαμήνου οι εκπαιδευόμενοι/ες παρουσιάζουν ολοκληρωμένο μοντέλο έτοιμο προς εκτύπωση και με τη φωτορεαλιστική απόδοσή του σε αρχείο jpeg.

- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα**

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα είναι ικανοί/ές να:

- Δημιουργούν σύνθετα σχέδια κοσμήματος μέσω της συνδυαστικής χρήσης διαφορετικών ψηφιακών τεχνικών,
- Μετατρέπουν ένα ψηφιακό μοντέλο σε εκτυπώσιμη μορφή (3D Printing),
- Τροποποιούν τα αρχεία στην κατάλληλη μορφή (format) προς εκτύπωση (3D Printing, CNC κ.λπ.),
- Ελέγχουν το ψηφιακό μοντέλο τους ως προς τις τεχνικές του λεπτομέρειες,
- Επιλύουν τεχνικά προβλήματα στο ψηφιακό μοντέλο,
- Αποδίδουν φωτορεαλιστικά ένα σχέδιο κοσμήματος,
- Παρουσιάζουν ένα ολοκληρωμένο μοντέλο κοσμήματος,

- Δημιουργούν το ατομικό ψηφιακό φάκελο (e-portfolio).

- **Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα**
Θεωρία (0), Εργαστήριο (2), Σύνολο (2).

Γ2 – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. Αναγκαίος και επιθυμητός εξοπλισμός & μέσα διδασκαλίας

1.1. Θεωρητική κατάρτιση

Αναγκαίος εξοπλισμός & μέσα διδασκαλίας

- Πίνακας (κλασικός μαυροπίνακας ή λευκός πίνακας μαρκαδόρου),
- Μηχάνημα προβολής για την υποστήριξη με εικόνα τόσο των θεωρητικών όσο και των πρακτικών μαθημάτων,
- Επιδοσκόπιο (για προβολή διαφανειών σε φυσικό αρχείο),
- Projector για την προβολή είτε slides είτε φωτογραφιών,
- Ηλεκτρονικός υπολογιστής με σύνδεση στο διαδίκτυο,
- Διαδικτυακή πλατφόρμα ανάρτησης εκπαιδευτικού υλικού,
- Δανειστική βιβλιοθήκη (βιβλία, περιοδικά, πολυμεσικό υλικό),
- Παροχή σημειώσεων.

Επιθυμητός εξοπλισμός & μέσα διδασκαλίας

- Tablets (για ευκολία-φορητότητα χρήσης),
- Διαδραστικός πίνακας διδασκαλίας.

1.2. Εργαστήρια

Αναγκαίος εξοπλισμός & μέσα διδασκαλίας

- Ένας πάγκος μαραγκού,
- Πάγκος αργυροχρυσόχου ανά καταρτιζόμενο/η,
- Ψαλίδι μετάλλων,
- Ένα tour flexible ανά πέντε καταρτιζόμενους/ες,
- Δύο τρουμπουλέδες δαχτυλιδιών & βραχιολιών,
- Λούστρο,
- Κύλινδρος συρμάτων & πλακών μετάλλου,
- Πλυντήριο υπερήχων,
- Ένα φλόγιστρο κόλλησης ανά πέντε καταρτιζόμενους/ες,
- Συσκευή λιωσίματος μετάλλου,

- Δύο ζυγοί ακριβείας,
- Μία πλήρης σειρά μπονσόνια & διαμορφωτικά,
- Ένα σφυρί ανά πέντε καταρτιζόμενους/ες,
- Τροχός λείανσης,
- Εργάτης,
- Τραμφίλες όλων των ειδών,
- Σέγες,
- Λίμες,
- Ένα φωτιστικό πάγκου για κάθε πάγκο αργυροχρυσόχου,
- Μία μέγγενη ανά πέντε καταρτιζόμενους/ες,
- Μετρητής δαχτυλιδιών,
- Διάφορα εργαλεία χειρός (πένσες, κοφτάκια, πενσάκια),
- Ηλεκτρονικός υπολογιστής,
- Ένα καβαλέτο ελεύθερου σχεδίου ανά καταρτιζόμενο/η,
- Μία πινακίδα γραμμικού σχεδίου ανά καταρτιζόμενο/η.

Επιθυμητός Εξοπλισμός & μέσα διδασκαλίας

- Απαγωγός αερίων,
- Σύστημα διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων,
- Τραπέζι-έδρα σχεδίου με παραλληλογράφο.

2. Διδακτική μεθοδολογία

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών συναντήσεων, αξιοποιείται η συμμετοχική ή/και βιωματική διδασκαλία. Έχοντας ως σημείο εκκίνησης τις βασικές αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων αλλά και τη σύνδεση της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας, η εκπαίδευση έχει ένα διπλό σημείο αναφοράς: την ενεργή ανταπόκριση στις μαθησιακές ανάγκες της συγκεκριμένης κάθε φορά ομάδας εκπαιδευομένων, με άξονα προσανατολισμού τις ανάγκες που προκύπτουν στο περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Ο/Η εκπαιδευτής/τρια οργανώνει και καθοδηγεί την εκπαιδευτική πράξη, επιλύει τυχόν ανακύπτοντα προβλήματα, υποστηρίζει, ανατροφοδοτεί και ενδυναμώνει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες. Διαμεσολαβεί, διευκολύνει και ενισχύει τη διαδικασία μάθησης, σε ομαδικό και σε ατομικό επίπεδο συνδέοντας την κατάρτιση με τον κόσμο της εργασίας.

Η συμμετοχική και βιωματική εκπαίδευση διαμορφώνει ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης και ενισχύει την αλληλεπίδραση εκπαιδευτή/τριας και εκπαιδευόμενων.

Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν αντιληπτές αλλά και να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία οι ανάγκες, οι ιδιαιτερότητες, οι δυνατότητες, οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι εμπειρίες της συγκεκριμένης ομάδας των καταρτιζομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν πρακτικές και ρεαλιστικές συνδέσεις με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Την υποστήριξη ενός αλληλεπιδραστικού περιβάλλοντος μάθησης υποστηρίζει η χρήση σύντομων, εμπλουτισμένων εισηγήσεων και η συχνή εφαρμογή συμμετοχικών εκπαιδευτικών τεχνικών και μέσων. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η ενίσχυση της συμμετοχής των καταρτιζομένων υποβοηθείται ενεργά με την αξιοποίηση απλών τεχνικών, όπως ο καταιγισμός ιδεών, οι ερωτήσεις – απαντήσεις ή η συζήτηση, οι ατομικές ή/και ομαδικές ασκήσεις εφαρμογής ή επίλυσης προβλήματος, η προσομοίωση, η εργασία σε ομάδες, οι μελέτες περίπτωσης. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τις παραπάνω ή ανάλογες εκπαιδευτικές τεχνικές αντλούν τα θέματά τους μέσα από τη θεματολογία της κάθε μαθησιακής ενότητας και τα σχετικά ζητήματα που συνδέονται με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας.

Η εκπαίδευση σε συγκεκριμένες –ατομικές ή/και ομαδικές– δραστηριότητες μέσα στην τάξη και στα εργαστήρια προετοιμάζει τα μέλη της ομάδας για τη συμμετοχή τους στην πρακτική άσκηση/μαθητεία. Η σταδιακή εξειδίκευση της γνώσης, η ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων/ικανοτήτων, καθώς και η καλλιέργεια κατάλληλων στάσεων και συμπεριφορών σε ζητήματα που αφορούν την απασχόληση στην ειδικότητα προετοιμάζουν τη συγκεκριμένη κάθε φορά ομάδα εκπαιδευομένων για τα επόμενα βήματα. Το πρόγραμμα κατάρτισης συνδυάζει την απόκτηση θεωρητικών γνώσεων με την ανάπτυξη αναγκαίων πρακτικών δεξιοτήτων για την αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματος.

Σε ανάλογη κατεύθυνση, στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής της ειδικότητας δίνεται και η δυνατότητα ανάπτυξης διαθεματικών προγραμμάτων/σχεδίων δραστηριοτήτων (project), με σύγχρονη εφαρμογή διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και θεματικών. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορούν να αναπτύσσονται σε μεγαλύτερη ή μικρότερη χρονική έκταση και να συμπεριλαμβάνουν, ενδεικτικά, επισκέψεις σε χώρους εργασίας και εγκαταστάσεις παραγωγής, συναντήσεις με έμπειρους επαγγελματίες της ειδικότητας ή ειδικούς του συγκεκριμένου παραγωγικού τομέα και κλάδου, υλοποίηση ομαδικών εργασιών με συνδυασμό διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και υπό την καθοδήγηση ομάδας εκπαιδευτών/τριών ή ακόμη και δημιουργία ομάδων εκπαιδευομένων με στόχο την αμοιβαία άσκηση, μελέτη και αλληλοδιδασκαλία. Το σύνολο των παραπάνω δραστηριοτήτων μπορούν να αξιοποιηθούν και αυτόνομα – ανεξάρτητα δηλαδή από την υλοποίηση ενός συνολικότερου project.

3. Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης

Για την προστασία των καταρτιζομένων, τόσο στο πλαίσιο της αίθουσας διδασκαλίας και των εργαστηριακών χώρων στο ΙΕΚ όσο και στο πλαίσιο των επιχειρήσεων για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης / μαθητείας, τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις για τους κανόνες υγείας και ασφάλειας στην ειδικότητα και το επάγγελμα αλλά και ευρύτερα, όπως προβλέπονται ιδίως από:

- Τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ. Ν.3850/2010), όπως ισχύει,
- Τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. 3046/304/89-ΦΕΚ 59/Δ'/3-02-89), όπως ισχύει,
- Τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ 1318 Β'/2015), όπως ισχύει,
- Το ΦΕΚ Β'3938/26-08-2021, κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484 με θέμα την *Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού*, όπως ισχύει,
- Το ΦΕΚ Β'4146/09-09-2021, κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3, με θέμα το *Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας*, όπως ισχύει.

Παρακάτω παρατίθενται οι βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας, καθώς και ο σχετικός αναγκαίος εξοπλισμός για τις συνθήκες άσκησης της ειδικότητας:

3.1. Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας

Οι κίνδυνοι σε κάθε χώρο εργασίας, τις περισσότερες φορές, είναι σχεδόν ίδιοι με τους κινδύνους που υπάρχουν στους χώρους της εκπαίδευσης και κατάρτισης. Λόγω όμως του νεαρού της ηλικίας και της απειρίας τους, οι καταρτιζόμενοι/ες αγνοούν τους κινδύνους που απειλούν την ασφάλεια και την υγεία τους, με αποτέλεσμα να γίνονται πολλές φορές επικίνδυνοι/ες ακόμα και για τον ίδιο τους εαυτό. Η σημασία της εκπαίδευσης-κατάρτισης στην ευαισθητοποίηση, καθώς και στην εξοικείωση των καταρτιζομένων σε θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία είναι πολύ μεγάλη. Γίνεται δε βαρύνουσα αυτή η σημασία όταν υπάρχει και τεχνική-εργαστηριακή κατάρτιση. Αρχικά πρέπει να γίνει μια πρώτη θεωρητική προσέγγιση θεμάτων υγείας και ασφάλειας στους χώρους εργασίας και βέβαια να υπάρχει και πρακτική αναφορά κατά τη διάρκεια των μαθημάτων και ιδιαίτερα στα εργαστηριακά μαθήματα σε θέματα ενδυμασίας, ασφαλούς χρήσης φορητών ηλεκτρικών εργαλείων, ασφάλειας με τα εργαλεία, πρόληψης τραυματισμών από τα εργαλεία, μετακίνησης φορτίων, ηλεκτρισμού, πεπιεσμένου αέρα. Μόνο έτσι θα επιτευχθεί η υπευθυνότητα στην αγορά εργασίας, η οποία απαιτείται από αυριανούς τεχνικούς πεδίου, που θα είναι οι απόφοιτοι/ες των ΙΕΚ.

3.2. Μέσα ατομικής προστασίας

Στην ιεραρχία των μέτρων για τον έλεγχο των κινδύνων, τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) κατέχουν τη χαμηλότερη κατάταξη και ως επιλογή αποτελούν την «έσχατη» λύση. Η χρήση τους είναι απαραίτητη όταν ο κίνδυνος δεν μπορεί να εξλειφθεί πλήρως ή να ελεγχθεί με τρόπο ώστε να είναι απίθανη η βλάβη (για παράδειγμα, με απομόνωσή του ή μείωσή του στην πηγή, σε αποδεκτό επίπεδο). Η αποτελεσματική προστασία μπορεί να επιτευχθεί μόνο με κατάλληλα, ανάλογα με τον κίνδυνο, ΜΑΠ, τα οποία χρησιμοποιούνται σωστά και συντηρούνται σύμφωνα με

την ισχύουσα νομοθεσία. Στο πλαίσιο ενός έσχατου μέτρου ελέγχου, τα ΜΑΠ είναι εξαιρετικά σημαντικά και παίζουν καθοριστικό ρόλο στην πρόληψη των επαγγελματικών ατυχημάτων και ασθενειών.

- Κουτί πρώτων βοηθειών,
- Προστασία ματιών και προσώπου (προσωπίδα, γυαλιά),
- Προστασία ιματισμού (από μηχανική καταπόνηση, πιασίματα από τα κινούμενα μέρη, θερμική καταπόνηση, συνθήκες υγρασίας, ένταση αέρα, σκόνες, ακτινοβολία, ανοιχτή φλόγα, σπινθήρες, χημικές ουσίες, διέλευση οχημάτων. Κατά τη διάρκεια της εργασίας δεν πρέπει να φορούν μαντίλια λαιμού, αλυσίδες, ταυτότητες, δαχτυλίδια),
- Προστασία χεριών-γάντια (προστασία από κοπή),
- Προστασία από ηλεκτρισμό (μονωμένο ηλεκτρικά δάπεδο, εργαλεία με μόνωση, όπως κατσαβίδια, πένσες κ.ά., κομβίο απόζευξης τάσης στους πάγκους εργασίας, ρελέ διαφυγής στον ηλεκτρολογικό πίνακα παροχής του εργαστηρίου),
- Προστασία από πυρκαγιά (πυροσβεστήρες και σύστημα πυρόσβεσης και συστήματα ασφαλούς διαφυγής – φωτισμός ασφαλείας).

***Μέρος Δ' – ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ***

1. Ο Θεσμός της πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση συνδέεται άρρηκτα με τη θεωρητική κατάρτιση, αφού κατά τη διάρκειά της οι πρακτικά ασκούμενοι/ες ανακαλούν τη θεωρητική και εργαστηριακή γνώση για να την εφαρμόσουν στην πράξη και να αντεπεξέλθουν στις εργασίες που τους ανατίθενται. Καλούνται να αναλάβουν συγκεκριμένα καθήκοντα και να δώσουν λύση σε πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν, υπό την εποπτεία των εκπαιδευτών/τριών. Έτσι, ο θεσμός της πρακτικής άσκησης στοχεύει στην ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων σχετικών με την ειδικότητα, στην ενίσχυση της επαφής με τον εργασιακό χώρο και στην προετοιμασία των εκπαιδευομένων για την παραγωγική διαδικασία – μέσω της απόκτησης εμπειριών ιδιαίτερα χρήσιμων για τη μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία.

Αναλυτικότερα, η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους εκπαιδευόμενους των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Άρθρο 27 του Ν. 4763/2020 για το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης).

Στη συνέχεια αναφέρονται χρήσιμες πληροφορίες για το Ν θεσμό της πρακτικής άσκησης, όπως περιγράφονται στη σχετική νομοθεσία⁴ και αφορούν τις βασικές προϋποθέσεις, τον τρόπο και τους όρους υλοποίησής της.

Διάρκεια πρακτικής άσκησης

Η συνολική διάρκεια της περιόδου πρακτικής άσκησης είναι εννιακόσιες εξήντα (960) ώρες. Οι ώρες πρακτικής ανά ημέρα καθορίζονται σε τέσσερις (4) έως οκτώ (8), ανάλογα με τη φύση και το αντικείμενο της ειδικότητας κατάρτισης του/της ασκούμενου/ης. Δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης.

Η περίοδος της πρακτικής άσκησης της ειδικότητας «Τεχνικός Χειροποίητου Κοσμήματος και Σχεδιασμού Κοσμήματος» μπορεί να είναι συνεχιζόμενη ή τμηματική, ύστερα από την επιτυχή ολοκλήρωση της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης του τέταρτου (4ου) εξαμήνου και πρέπει να ολοκληρωθεί εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από τη λήξη του τελευταίου εξαμήνου θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης.

Όροι υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση δύναται να πραγματοποιείται σε θέσεις που προσφέρονται από φυσικά πρόσωπα, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, δημόσιες υπηρεσίες, ΟΤΑ α' και β' βαθμού και επιχειρήσεις. Εξαιρούνται οι φορείς:

- α) Προσωρινής απασχόλησης,

---

⁴ ΦΕΚ Β' 3938/26-08-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

β) Τα νυχτερινά κέντρα.

γ) Παροχής καθαριότητας και φύλαξης,

δ) Τα πρακτορεία τυχερών παιχνιδιών,

ε) Κάθε επιχείρηση στην οποία δεν είναι εφικτός ο έλεγχος της εκπαίδευσης από τον αρμόδιο φορέα.

Ο/Η εκπαιδευόμενος/η ΙΕΚ, προκειμένου να πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση, υπογράφει ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης με τον εργοδότη, η οποία υπογράφεται από το ΙΕΚ φοίτησης. Η ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης δεν συνιστά σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.

Βασικός συντελεστής για την επιτυχή υλοποίηση της πρακτικής άσκησης είναι και ο/η Εκπαιδευτής/τρια της επιχείρησης ή υπηρεσίας ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την παρακολούθηση και υποστήριξη των ασκούμενων. Σε αυτή την κατεύθυνση ο/η εργοδότης/τρια ορίζει έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την πρακτικά ασκούμενο/η/ ως «Εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας» ο/η οποίος/α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας και την παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκούμενου/ης.

Η παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκούμενου/ης γίνεται μέσω του βιβλίου πρακτικής άσκησης. Αναλυτικότερα, σε αυτό καταγράφει ο/η ίδιος/α πρακτικά ασκούμενος/η κατά εβδομάδα τις εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκε, και περιγράφει συνοπτικά τα καθήκοντα που του/της ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης. Κάθε εβδομαδιαία καταχώριση ελέγχεται και υπογράφεται από τον/την εκπαιδευτή/τρια στον χώρο εργασίας.

2. Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/η

2.1. Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Για την έναρξη της πρακτικής άσκησης στην ειδικότητα «Τεχνικός Χειροποίητου Κοσμήματος και Σχεδιασμού Κοσμήματος», οι εκπαιδευόμενοι/ες πρέπει να έχουν συμπληρώσει το τέταρτο (4ο) εξάμηνο φοίτησης στα ΙΕΚ. Στην περίπτωση αυτή, μπορούν πια να τοποθετηθούν σε θέση πρακτικής της ειδικότητάς τους.

2.2. Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/ης

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση ενός προγράμματος πρακτικής άσκησης είναι η γνώση και η εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων κάθε εμπλεκόμενου μέλους, όπως ορίζονται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία⁵. Στη συνέχεια παρατίθενται κάποια δικαιώματα και υποχρεώσεις των πρακτικά ασκούμενων.

➤ Δικαιώματα πρακτικά ασκούμενων

1. Τμηματική ή συνεχόμενη υλοποίηση της πρακτικής άσκησης,
2. Δυνατότητα αποζημίωσης, η οποία ορίζεται στο 80% του νόμιμου, νομοθετημένου, κατώτατου ορίου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, ή όπως αυτό διαμορφώνεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ή αναλογικά, εάν η ημερήσια διάρκεια της πρακτικής είναι μικρότερη των οκτώ (8) ωρών. Η αποζημίωση καταβάλλεται στον/στην πρακτικά ασκούμενο/η μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης. Σε περίπτωση μη δυνατότητας χρηματοδότησης της αποζημίωσης της πρακτικής άσκησης, δεν υφίσταται η υποχρέωση αποζημίωσής της, παρά μόνο η υποχρέωση του εργοδότη να αποδίδει τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές,
3. Υπαγωγή στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ – ΕΤΑΜ) για τον κλάδο του ατυχήματος. Για την ασφάλισή του/της καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν.2217/1994 (Α' 83) ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες βαρύνουν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο (εργοδότης) στο οποίο υλοποιείται η πρακτική άσκηση,
4. Δικαίωμα αναφοράς στο ΙΕΚ της μη τήρησης των όρων πρακτικής άσκησης,
5. Δικαίωμα διακοπής πρακτικής άσκησης βάσει τεκμηρίωσης και σχετική δήλωση στο ΙΕΚ εποπτείας,

---

⁵ ΦΕΚ 3938/Β' /26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

6. Αλλαγή εργοδότη, εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένος σοβαρότατος λόγος,
7. Οι πρακτικά ασκούμενοι/ες δεν απασχολούνται την Κυριακή και τις επίσημες αργίες.

➤ **Υποχρεώσεις πρακτικά ασκούμενων**

1. Τήρηση του ημερήσιου ωραρίου πρακτικής άσκησης, όπως ορίζεται στην ειδική σύμβαση,
2. Τήρηση των όρων υγείας και ασφάλειας του εργοδότη,
3. Σεβασμός της κινητής και ακίνητης περιουσίας του εργοδότη,
4. Αρμονική συνεργασία με τα στελέχη του εργοδότη,
5. Προσκόμιση, όπου απαιτείται, όλων των απαραίτητων ιατρικών βεβαιώσεων για την εξάσκηση του επαγγέλματος,
6. Προσκόμιση στο ΙΕΚ των απαραίτητων δικαιολογητικών, πριν την έναρξη και μετά τη λήξη της πρακτικής άσκησης αλλά και σε περίπτωση διακοπής της,
7. Ενημέρωση σε περίπτωση απουσίας του/της ασκούμενου/ης της επιχείρησης και του ΙΕΚ εποπτείας,
8. Τήρηση βιβλίου πρακτικής άσκησης, το οποίο διατίθεται από το ΙΕΚ και στο οποίο αναγράφονται από τους/τις ασκούμενους/ες κατά εβδομάδα οι εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκαν και περιγράφονται συνοπτικά τα καθήκοντα που τους ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης πρακτικής άσκησης,
9. Προσκόμιση στο τέλος κάθε μήνα στο ΙΕΚ φοίτησης ή εποπτείας της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης για έλεγχο,
10. Υποβολή μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης στο ΙΕΚ φοίτησης συμπληρωμένο με τις εβδομαδιαίες εκθέσεις, τον χρόνο και το αντικείμενο απασχόλησης, τις ημέρες απουσίας και την επίδοσή του/της πρακτικά ασκούμενου/ης. Υποβολή του εντύπου λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) της πρακτικής άσκησης, συμπληρωμένο, υπογεγραμμένο και σφραγισμένο από τον εργοδότη – νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα απασχόλησης, στο οποίο βεβαιώνεται ότι ο/η εκπαιδευόμενος/η πραγματοποίησε την πρακτική άσκηση στην επιχείρηση/οργανισμό, καθώς και το χρονικό διάστημα αυτής,
11. Άμεση ενημέρωση του ΙΕΚ φοίτησης από τον/την πρακτικά ασκούμενο/η σε περίπτωση διακοπής της πρακτικής άσκησης και προσκόμιση του βιβλίου πρακτικής και του εντύπου της λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) με τις ημέρες πρακτικής άσκησης που έχουν πραγματοποιηθεί. Για να συνεχίσει ο/η εκπαιδευόμενος/η την πρακτική άσκηση για το υπόλοιπο του προβλεπόμενου διαστήματος στον ίδιο ή σε άλλον φορέα απασχόλησης (εργοδότη), θα πρέπει να ακολουθηθεί εκ νέου η διαδικασία έναρξης πρακτικής. Αν η διακοπή της πρακτικής άσκησης γίνει από τον εργοδότη, τότε οφείλει ο τελευταίος να ενημερώσει άμεσα το ΙΕΚ φοίτησης του/της πρακτικά ασκούμενου/ης.

2.3. Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Κάθε πρακτικά ασκούμενος/η πραγματοποιεί την πρακτική άσκηση σε τμήματα των φορέων απασχόλησης αντίστοιχα με την ειδικότητά του/της, με την εποπτεία υπεύθυνου του φορέα, ειδικότητας αντίστοιχης με το αντικείμενο κατάρτισής του/της.

Ειδικότερα, στην ειδικότητα «Τεχνικός Χειροποίητου Κοσμήματος και Σχεδιασμού Κοσμήματος» οι εκπαιδευόμενοι/ες πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σε **τομείς** που σχετίζονται με το κόσμημα, **σε φορείς/επιχειρήσεις**, όπως επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον σχεδιασμό κοσμημάτων, σε εργαστήρια κατασκευής κοσμημάτων/αντικειμένων ή αξεσουάρ μόδας, σε εργαστήρια 3D Printing που σχετίζονται με το κόσμημα, σε εργαστήρια που σχετίζονται με την καρφωτική και το δέσιμο πετρών, σε οίκους μόδας, στον χώρο του θεάτρου και του κινηματογράφου και σε επιχειρήσεις που σχετίζονται με την πώληση κοσμημάτων σε **θέσεις εργασίας** ως σχεδιαστές/στριες κοσμημάτων – αντικειμένων, ως κατασκευαστές/στριες κοσμημάτων, ως 3D σχεδιαστές/στριες, ως βοηθοί καρφωτές, ως σύμβουλοι ενδυματολόγου και ως πωλητές/τριες κοσμημάτων.

3. Οδηγίες για τους εργοδότες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης

Οι εργοδότες που προσφέρουν θέση πρακτικής άσκησης πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις και να λαμβάνουν υπόψη τους κάποια δεδομένα με γνώμονα τη διασφάλιση της ποιότητας της πρακτικής άσκησης αλλά και τη διευκόλυνση του εκπαιδευτικού έργου. Ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω⁶:

- Παροχή άρτιων συνθηκών για την εκπαίδευση στον χώρο εργασίας, διάθεση κατάλληλων εγκαταστάσεων, μέσων και εξοπλισμού, ορισμός υπεύθυνου/ης εκπαιδευτή/τριας για τους/τις εκπαιδευόμενους/ες,
- Τήρηση συνθηκών υγείας και ασφάλειας εργαζομένων και παροχή όλων των απαραίτητων ατομικών μέσων προστασίας κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης,
- Ενημέρωση των πρακτικά ασκούμενων για τις δραστηριότητες, τα αντικείμενα και τους τομείς της εργασίας και διευκόλυνση της ομαλής ένταξής τους στο εργασιακό περιβάλλον,
- Συμβολή στην απόκτηση προσωπικών δεξιοτήτων και στη διαμόρφωση εργασιακής κουλτούρας στους/στις πρακτικά ασκούμενους/ες,
- Τήρηση των όρων της σύμβασης πρακτικής άσκησης και στόχευση στα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής άσκησης, όπως αυτά ορίζονται στον οδηγό κατάρτισης της ειδικότητας,

---

⁶ Σχετικά με τις υποχρεώσεις των εργοδοτών κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, βλ. ΦΕΚ Β' 3938/26-08-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. *Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.*

- Απαγόρευση υπέρβασης του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης,
- Απαγόρευση πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης νυχτερινές ώρες (22:00-06:00), την Κυριακή και στις επίσημες αργίες,
- Συμπλήρωση και καταχώριση του ειδικού εντύπου «Ε3.5. – Αναγγελία Έναρξης/Μεταβολών Πρακτικής Άσκησης» σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του αρμόδιου Υπουργείου, την έναρξη της πρακτικής άσκησης και τη λήξη αυτής για κάθε πρακτικά ασκούμενο/η. Οι εργοδότες του δημοσίου υποχρεούνται επιπλέον να καταχωρίζουν το απογραφικό δελτίο κάθε πρακτικά ασκούμενου/ης στο Μητρώο Μισθοδοτούμενων Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Τα ανωτέρω έγγραφα τηρούνται στο αρχείο εργοδότη, ώστε να είναι διαθέσιμα σε περίπτωση ελέγχου,
- Ο ανώτατος αριθμός πρακτικά ασκούμενων ανά εργοδότη εξαρτάται από τον αριθμό των εργαζομένων, όπως αυτός παρουσιάζεται στην ετήσια κατάσταση προσωπικού προς την Επιθεώρηση Εργασίας. Ειδικότερα:
  - α) Οι ατομικές επιχειρήσεις, χωρίς κανέναν εργαζόμενο, μπορούν να δέχονται έναν/μία (1) πρακτικά ασκούμενο/η,
  - β) Οι εργοδότες που απασχολούν 1-10 άτομα μπορούν να προσφέρουν θέσεις πρακτικής άσκησης που αντιστοιχούν στο 25% (1-2 άτομα) των εργαζόμενων εξαρτημένης εργασίας. Ειδικότερα για εργοδότες που απασχολούν 1-5 άτομα το αποτέλεσμα της ποσόστωσης στρογγυλοποιείται προς τα κάτω, ενώ για εργοδότες που απασχολούν από 6-10 άτομα τα αποτελέσματα της ποσόστωσης στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω,
  - γ) Οι εργοδότες που απασχολούν από 10 και πάνω εργαζόμενους μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους/ες που αντιστοιχούν στο 17% των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας, με ανώτατο όριο τα 40 άτομα σε κάθε περίπτωση,
  - δ) Οι εργοδότες που απασχολούν πάνω από 250 εργαζόμενους μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους/ες που αντιστοιχούν στο 17% των εργαζομένων εξαρτημένης εργασίας ανά υποκατάστημα, με ανώτατο όριο τα 40 άτομα σε κάθε περίπτωση, αν ο αριθμός που προκύπτει από την ποσόστωση είναι μεγαλύτερος. Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα οποία δεν διαθέτουν υποκαταστήματα, μπορούν να δέχονται πρακτικά ασκούμενους/ες που αντιστοιχούν στο 17% των υπαλλήλων τους,
- Σε περίπτωση που ο εργοδότης παρέχει παράλληλα θέσεις μαθητείας ή πρακτικής άσκησης άλλων εκπαιδευτικών βαθμίδων τα ανωτέρω ποσοστά λειτουργούν σωρευτικά.

4. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/τριας της πρακτικής άσκησης

Ο/Η εργοδότης της επιχείρησης που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης ορίζει ένα έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την πρακτικά ασκούμενο/η ως «εκπαιδευτή/τρια στον χώρο εργασίας», που αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο

εργασίας, την παρακολούθηση της προόδου των εκπαιδευομένων και την ανατροφοδότηση των υπεύθυνων εκπαιδευτών στην εκπαιδευτική δομή.

Αναλυτικότερα, ο/η εκπαιδευτής/τρια είναι το συνδεδετικό πρόσωπο του εργοδότη της επιχείρησης με την εκπαιδευτική δομή (ΙΕΚ) και, κατά συνέπεια, έχει συνεχή συνεργασία με αυτήν. Επιπλέον, ο ρόλος αφορά την παροχή συμβουλών, πληροφοριών ή καθοδήγησης, καθώς πρόκειται για ένα άτομο με χρήσιμη εμπειρία, δεξιότητες και εξειδίκευση το οποίο υποστηρίζει την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των πρακτικά ασκούμενων.

5. Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης

Κατά τη διάρκεια της *πρακτικής άσκησης* επιδιώκεται η αναβάθμιση των γνώσεων, επαγγελματικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων των σπουδαστών/τριών ΙΕΚ, με αποτέλεσμα την ομαλή μετάβασή τους από την αίθουσα κατάρτισης στον χώρο εργασίας και μάλιστα κάτω από πραγματικές εργασιακές συνθήκες. Στο πλαίσιο αυτής της μετάβασης και της ομαλής ένταξης οι πρακτικά ασκούμενοι/ες καλούνται να καλλιεργήσουν όχι μόνο επαγγελματικές δεξιότητες που αφορούν την ειδικότητα και που δεν εξαντλούνται στο πλαίσιο της αίθουσας κατάρτισης, αλλά και οριζόντιες δεξιότητες, που ενισχύουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά και καλλιεργούν την περιβαλλοντική αλλά και επιχειρηματική κουλτούρα. Έτσι, η πρακτική άσκηση αποτελεί ένα προπαρασκευαστικό στάδιο κατά το οποίο αναβαθμίζονται οι γενικές και ειδικές γνώσεις, συντελούνται σημαντικές διεργασίες επαγγελματικού προσανατολισμού και διευκολύνεται η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου.

Αναλυτικότερα, κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης δίνεται η δυνατότητα στον/στην πρακτικά ασκούμενο/η να ασκηθεί στις εργασίες που απορρέουν από τα επιμέρους μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης στην ειδικότητα. Η άσκηση μπορεί να επιτευχθεί μέσω της παρατήρησης της εργασίας, της συμμετοχής σε ομάδα εκτέλεσης της εργασίας, της καθοδηγούμενης εργασίας ή της δοκιμής/ αυτόνομης εκτέλεσης της εργασίας από τον/την πρακτικά ασκούμενο/η.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης για την ειδικότητα «Τεχνικός Χειροποίητου Κοσμήματος και Σχεδιασμού Κοσμήματος» και οι αντίστοιχες ενδεικτικές εργασίες ανά ενότητα κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης. Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω εργασίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους/τις πρακτικά ασκούμενους/ες για τη συμπλήρωση του βιβλίου πρακτικής άσκησης.

Πίνακας 4: Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων πρακτικής άσκησης

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
--	--	----------------------

<p>A. «Απόκτηση βασικών επαγγελματικών γνώσεων»</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Αναγνώριση των μετάλλων, των κραμάτων και των φυσικοχημικών ιδιοτήτων τους, ● Αναγνώριση των πολύτιμων λίθων, ● Διάκριση των τεχνικών κατασκευής του κοσμήματος, ● Ερμηνεία των τάσεων και των καλλιτεχνικών ρευμάτων στις διάφορες ιστορικές περιόδους. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Λυδία λίθος, ● Λούπα, ● Βιβλία και περιοδικά που σχετίζονται με το κόσμημα και τις τάσεις της μόδας, ● Βιβλία που σχετίζονται με την τεχνολογία και τις τεχνικές στο κόσμημα, ● Βιβλία ιστορίας τέχνης.
<p>B. «Κατασκευή σχεδίου κοσμημάτων με το χέρι και με ηλεκτρονικά μέσα»</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Ανάγνωση σχεδίων κοσμήματος, ● Δημιουργία πρωτότυπων σχεδίων κοσμήματος, ● Σχεδιαστική βελτίωση υφιστάμενης συλλογής κοσμημάτων, ● Δημιουργία σχεδίων νέας συλλογής κοσμημάτων, ● Σχεδιαστική παρουσίαση ενός κοσμήματος, ● Χειρισμός προγραμμάτων τρισδιάστατης σχεδίασης κοσμήματος, ● Δημιουργία και ενημέρωση σχεδιαστικού αρχείου (portfolio) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Σχεδιαστικός εξοπλισμός (όργανα και υλικά σχεδίασης), ● Η/Υ με πρόγραμμα 3D σχεδίασης.
<p>Γ. «Κατασκευή ολοκληρωμένου χειροποίητου κοσμήματος»</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Χειρισμός του εργαστηριακού εξοπλισμού αργυροχρυσοχοΐας, ● Εφαρμογή βασικών τεχνικών αργυροχρυσοχοΐας, ● Εφαρμογή εξειδικευμένων τεχνικών αργυροχρυσοχοΐας, ● Κατασκευή ολοκληρωμένου κοσμήματος με τις οδηγίες υπεύθυνου παραγωγής εργαστηρίου, 	<ul style="list-style-type: none"> ● Εξοπλισμός εργαστηρίου αργυροχρυσοχοΐας (εργαλεία χειρός, μηχανήματα όπως κύλινδρος, λούστρο, μπουράτο, πλυντήριο υπερήχων, tour flexible, φλόγιστρα κ.λπ.).

	<ul style="list-style-type: none"> • Κατασκευή προτύπων (μοντέλων) κοσμημάτων, • Διαχείριση της ταυτόχρονης κατασκευής πολλών και διαφορετικών χειροποίητων κοσμημάτων, • Τήρηση χρονοδιαγράμματος εργασιών κατασκευής και ολοκλήρωσης των κοσμημάτων. 	
Δ. «Επισκευή, αποκατάσταση, αναδιαμόρφωση κοσμημάτων»	<ul style="list-style-type: none"> • Επισκευή κοσμημάτων και αντικειμένων αργυροχρυσοχοΐας, • Αποκατάσταση μέρους ή όλου του κοσμήματος, • Αναδιαμόρφωση κοσμημάτων και αντικειμένων αργυροχρυσοχοΐας . 	<ul style="list-style-type: none"> • Εξοπλισμός εργαστηρίου αργυροχρυσοχοΐας (εργαλεία χειρός, μηχανήματα όπως κύλινδρος, λούστρο, μπουράτο, πλυντήριο υπερήχων, tour flexible, φλόγιστρα κ.λπ.).
Ε. «Εφαρμογή θεσμικού πλαισίου & ποιοτικός έλεγχος»	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου που διέπει το επάγγελμα (ιχνηλασιμότητα των προϊόντων: σφράγιση κραμάτων, κωδικός εργαστηρίου κ.λπ.), • Τήρηση των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας, • Μέριμνα για όλα τα απαιτούμενα μέσα περιβαλλοντικής προστασίας και διαχείρισης αποβλήτων, • Ενημέρωση του πελάτη για τα συστήματα ελέγχου και τα μέτρα ποιότητας που λαμβάνει. 	<ul style="list-style-type: none"> • Μέσα ατομικής προστασίας (προστατευτικά γυαλιά, ποδιές προστατευτικές), • Κάδοι και δοχεία ανακύκλωσης.
ΣΤ. «Οργάνωση και διοίκηση επιχείρησης»	<ul style="list-style-type: none"> • Στελέχωση του εργαστηρίου με τις απαραίτητες ειδικότητες και κατανομή καθηκόντων, • Ανάπτυξη εξωτερικών συνεργασιών με συμπληρωματικές ειδικότητες (χαράκτες, καρφωτές κ.λπ.), 	<ul style="list-style-type: none"> • Βιβλία εσόδων – εξόδων,

	<ul style="list-style-type: none"> ● Ανάπτυξη επαγγελματικού δικτύου προμηθευτών, ● Οργάνωση πελατολογίου, ● Ενημέρωση για τις διεθνείς τάσεις της αγοράς (τιμές πολύτιμων μετάλλων, μεταβολές ζήτησης), ● Σύνταξη βασικού κοστολογίου για τις υπηρεσίες που παρέχονται στο εργαστήριο, ● Υπολογισμός του μηνιαίου και ετήσιου κόστους και των εσόδων της επιχείρησης. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Αρχεία προμηθευτών, ● Κοστολόγια.
--	---	--

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α': Προφίλ εκπαιδευτών/τριών

Μαθησιακή ενότητα	Ειδικότητα εκπαιδευτή/τριας
Α' Εξάμηνο	
Εισαγωγή στο ελεύθερο σχέδιο	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ καλών τεχνών, ελλείπει αυτού πτυχίο αρχιτεκτονικής, ελλείπει αυτού πτυχίο συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης, ελλείπει αυτού πτυχίο γραφιστικής και οπτικής επικοινωνίας, ελλείπει αυτού πτυχίο εσωτερικής αρχιτεκτονικής
Εισαγωγή στο γραμμικό σχέδιο	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ αρχιτεκτονικής, ελλείπει αυτού πτυχίο συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης, ελλείπει αυτού πτυχίο γραφιστικής και οπτικής επικοινωνίας, ελλείπει αυτού πτυχίο εσωτερικής αρχιτεκτονικής
Εισαγωγή στο σχέδιο κοσμήματος	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ καλών τεχνών, ελλείπει αυτού πτυχίο αρχιτεκτονικής, ελλείπει αυτού πτυχίο συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης, ελλείπει αυτού πτυχίο γραφιστικής και οπτικής επικοινωνίας, ελλείπει αυτού πτυχίο εσωτερικής αρχιτεκτονικής
Ιστορία τέχνης & κοσμήματος (Παλαιολιθική εποχή – 16ος αι.)	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ καλών τεχνών, ελλείπει αυτού πτυχίο ιστορίας & αρχαιολογίας, ελλείπει αυτού πτυχίο αρχιτεκτονικής, ελλείπει αυτού πτυχίο συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης, ελλείπει αυτού πτυχίο γραφιστικής και οπτικής επικοινωνίας, ελλείπει αυτού πτυχίο εσωτερικής αρχιτεκτονικής

Μεταλλογνωσία	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ σχολής μηχανικών μεταλλείων – μεταλλουργών, ελλείπει αυτού πτυχίο τεχνολογίας υλικών, ελλείπει αυτού πτυχίο γεωλογίας ή φυσικής ή χημείας
Β' Εξάμηνο	
Θέματα ελεύθερου σχεδίου	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ καλών τεχνών, ελλείπει αυτού πτυχίο αρχιτεκτονικής, ελλείπει αυτού πτυχίο συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης, ελλείπει αυτού πτυχίο γραφιστικής και οπτικής επικοινωνίας, ελλείπει αυτού πτυχίο εσωτερικής αρχιτεκτονικής
Θέματα γραμμικού σχεδίου	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ αρχιτεκτονικής, ελλείπει αυτού πτυχίο συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης, ελλείπει αυτού πτυχίο γραφιστικής και οπτικής επικοινωνίας, ελλείπει αυτού πτυχίο εσωτερικής αρχιτεκτονικής
Ειδικά θέματα σχεδίου κοσμήματος	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ καλών τεχνών, ελλείπει αυτού πτυχίο αρχιτεκτονικής, ελλείπει αυτού πτυχίο συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης, ελλείπει αυτού πτυχίο γραφιστικής και οπτικής επικοινωνίας, ελλείπει αυτού πτυχίο εσωτερικής αρχιτεκτονικής
Ιστορία τέχνης & κοσμήματος (19ος αι. – σήμερα)	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ καλών τεχνών, ελλείπει αυτού πτυχίο ιστορίας & αρχαιολογίας, ελλείπει αυτού πτυχίο αρχιτεκτονικής, ελλείπει αυτού

	πτυχίο συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης, ελλείψει αυτού πτυχίο γραφιστικής και οπτικής επικοινωνίας, ελλείψει αυτού πτυχίο εσωτερικής αρχιτεκτονικής
Εργαστήριο αργυροχρυσοχοΐας (φυλλώσεις – τοπογραφικό – mokume)	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο αργυροχρυσοχοΐας (απόφοιτοι ΤΕΛ, ΕΠΛ, ΤΕΕ Β΄ Κύκλου), πτυχίο αργυροχρυσοχοΐας (απόφοιτοι ΙΕΚ με πιστοποίηση, πτυχιούχοι ΤΕΕ Α΄ Κύκλου, ΤΕΣ, ΕΠΑΣ, σχολής μαθητείας του Ν. 1566/1985), ΔΕΕΤ αργυροχρυσοχοΐοι εμπειροτεχνίτες, απόφοιτοι τουλάχιστον υποχρεωτικής εκπαίδευσης του Ν.1566/85, με τριετή προϋπηρεσία
Γ΄ Εξάμηνο	
Γεωμολογία & αλλότρια υλικά	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ σχολής γεωλογίας, ελλείψει αυτού πτυχίο μηχανικών μεταλλείων – μεταλλουργών, ελλείψει αυτού πτυχίο ή φυσικής ή χημείας
Εργαστήριο αργυροχρυσοχοΐας (δέσιμο πέτρας – κλασικό – filigree – gerousse – γιαννιώτικο α)	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο αργυροχρυσοχοΐας (απόφοιτοι ΤΕΛ, ΕΠΛ, ΤΕΕ Β΄ Κύκλου), πτυχίο αργυροχρυσοχοΐας (απόφοιτοι ΙΕΚ με πιστοποίηση, πτυχιούχοι ΤΕΕ Α΄ Κύκλου, ΤΕΣ, ΕΠΑΣ, σχολής μαθητείας του Ν. 1566/1985), ΔΕΕΤ αργυροχρυσοχοΐοι εμπειροτεχνίτες, απόφοιτοι τουλάχιστον υποχρεωτικής εκπαίδευσης του Ν.1566/85, με τριετή προϋπηρεσία
Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα ΙΙΙ	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο αργυροχρυσοχοΐας (απόφοιτοι ΤΕΛ, ΕΠΛ, ΤΕΕ Β΄ Κύκλου), πτυχίο αργυροχρυσοχοΐας (απόφοιτοι ΙΕΚ με πιστοποίηση, πτυχιούχοι ΤΕΕ Α΄ Κύκλου, ΤΕΣ, ΕΠΑΣ, σχολής μαθητείας του Ν. 1566/1985), ΔΕΕΤ αργυροχρυσοχοΐοι εμπειροτεχνίτες, απόφοιτοι τουλάχιστον υποχρεωτικής εκπαίδευσης του Ν.1566/85, με τριετή προϋπηρεσία

<p>Εισαγωγή στις τεχνικές εφαρμογές σχεδιασμού κοσμήματος</p>	<p>Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο αργυροχρυσοχοΐας (απόφοιτοι ΤΕΛ, ΕΠΛ, ΤΕΕ Β΄ Κύκλου), πτυχίο αργυροχρυσοχοΐας (απόφοιτοι ΙΕΚ με πιστοποίηση, πτυχιούχοι ΤΕΕ Α΄ Κύκλου, ΤΕΣ, ΕΠΑΣ, σχολής μαθητείας του Ν. 1566/1985), ΔΕΕΤ αργυροχρυσοχοΐοι εμπειροτεχνίτες, απόφοιτοι τουλάχιστον υποχρεωτικής εκπαίδευσης του Ν.1566/85, με τριετή προϋπηρεσία</p>
<p>Εισαγωγή στη δημιουργία ψηφιακών προτύπων κοσμήματος</p>	<p>Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο αργυροχρυσοχοΐας (απόφοιτοι ΤΕΛ, ΕΠΛ, ΤΕΕ Β΄ Κύκλου), πτυχίο αργυροχρυσοχοΐας (απόφοιτοι ΙΕΚ με πιστοποίηση, πτυχιούχοι ΤΕΕ Α΄ Κύκλου, ΤΕΣ, ΕΠΑΣ, σχολής μαθητείας του Ν. 1566/1985), ΔΕΕΤ αργυροχρυσοχοΐοι εμπειροτεχνίτες, απόφοιτοι τουλάχιστον υποχρεωτικής εκπαίδευσης του Ν.1566/85, με τριετή προϋπηρεσία</p>
<p>Δ΄ Εξάμηνο</p>	
<p>Διοίκηση επιχειρήσεων – κοστολόγηση – προώθηση πωλήσεων – ποιοτικός έλεγχος</p>	<p>Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ΑΕΙ/ΤΕΙ μηχανικών παραγωγής, ελλείπει αυτού πτυχίο σπουδών οικονομίας και διοίκησης, ελλείπει αυτού πτυχίο χημικών μηχανικών</p>
<p>Εργαστήριο αργυροχρυσοχοΐας (repousse γιαννιώτικο β – granulation – reticulation)</p>	<p>Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο αργυροχρυσοχοΐας (απόφοιτοι ΤΕΛ, ΕΠΛ, ΤΕΕ Β΄ Κύκλου), πτυχίο αργυροχρυσοχοΐας (απόφοιτοι ΙΕΚ με πιστοποίηση, πτυχιούχοι ΤΕΕ Α΄ Κύκλου, ΤΕΣ, ΕΠΑΣ, σχολής μαθητείας του Ν. 1566/1985), ΔΕΕΤ αργυροχρυσοχοΐοι εμπειροτεχνίτες, απόφοιτοι τουλάχιστον υποχρεωτικής εκπαίδευσης του Ν.1566/85, με τριετή προϋπηρεσία</p>
<p>Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα IV</p>	<p>Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο αργυροχρυσοχοΐας (απόφοιτοι ΤΕΛ, ΕΠΛ, ΤΕΕ Β΄ Κύκλου), πτυχίο αργυροχρυσοχοΐας (απόφοιτοι ΙΕΚ με πιστοποίηση, πτυχιούχοι ΤΕΕ Α΄ Κύκλου,</p>

	ΤΕΣ, ΕΠΑΣ, σχολής μαθητείας του Ν. 1566/1985), ΔΕΕΤ αργυροχρυσόχοι εμπειροτεχνίτες, απόφοιτοι τουλάχιστον υποχρεωτικής εκπαίδευσης του Ν.1566/85, με τριετή προϋπηρεσία
Ειδικά θέματα τεχνικών εφαρμογών σχεδιασμού κοσμήματος	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο αργυροχρυσόχοιας (απόφοιτοι ΤΕΛ, ΕΠΛ, ΤΕΕ Β΄ Κύκλου), πτυχίο αργυροχρυσόχοιας (απόφοιτοι ΙΕΚ με πιστοποίηση, πτυχιούχοι ΤΕΕ Α΄ Κύκλου, ΤΕΣ, ΕΠΑΣ, σχολής μαθητείας του Ν. 1566/1985), ΔΕΕΤ αργυροχρυσόχοι εμπειροτεχνίτες, απόφοιτοι τουλάχιστον υποχρεωτικής εκπαίδευσης του Ν.1566/85, με τριετή προϋπηρεσία
Ειδικά θέματα ψηφιακών προτύπων κοσμήματος	Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Πτυχίο αργυροχρυσόχοιας (απόφοιτοι ΤΕΛ, ΕΠΛ, ΤΕΕ Β΄ Κύκλου), πτυχίο αργυροχρυσόχοιας (απόφοιτοι ΙΕΚ με πιστοποίηση, πτυχιούχοι ΤΕΕ Α΄ Κύκλου, ΤΕΣ, ΕΠΑΣ, σχολής μαθητείας του Ν. 1566/1985), ΔΕΕΤ αργυροχρυσόχοι εμπειροτεχνίτες, απόφοιτοι τουλάχιστον υποχρεωτικής εκπαίδευσης του Ν.1566/85, με τριετή προϋπηρεσία

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα

Ανδριανού, Αικ. (2018). *Το Επώνυμο Κόσμημα στην Ελλάδα (20ός – 21ος Αιώνας) – Τα Χρυσά Έργα του Ηλία Λαλαούνη*, Διδακτορική Διατριβή, Παν. Ιωαννίνων.

- Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης (2018). *Τεχνικός Χειροποίητου Κοσμήματος & Σχεδιασμού Κοσμήματος*, Οδηγός Σπουδών.
- Δεμερτζή, Α., & ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ (2021). *Οδικός χάρτης προσαρμογής του επαγγέλματος «Αργυροχρυσόχοος»*. Μελέτη του Εργαστηρίου πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών επαγγελμάτων, ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ. Ανάκτηση 15 Φεβρουαρίου, 2020, από https://imegsevee.gr/wp-content/uploads/2022/01/Odikos_Xartis_argyroxrysoxoos_ByTBD02.pdf
- McCreight, T. (1991). *The Complete Metalsmith: An Illustrated Handbook*.
- McKinsey & Company. (2014). A multifaceted future: The jewelry industry in 2020. 15 Φεβρουαρίου, 2020, από <https://www.mckinsey.com/industries/retail/our-insights/a-multifaceted-future-the-jewelry-industry-in-2020>
- Μίκου-Καραχάλιου, Κ. (1997). Το σύγχρονο κόσμημα. Στο: *Το Ελληνικό Κόσμημα: 6000 χρόνια παράδοση. Κατάλογος έκθεσης*. Villa Bianca 21-12. Τ.Α.Π.Α.
- MOF Team, (2022). The Future of the Jewellery Industry: Trends & Insights, Ανάκτηση 15 Φεβρουαρίου, 2020, από <https://www.matterofform.com/news/articles/jewellery-industry-trends>
- ΠΟΒΑΚΩ (2014). *Μελέτη «Πόλος Ανταγωνιστικότητας για το Ελληνικό Κόσμημα»*.
- Σιδερά, Φ. (2006). *Συμβολή στη μελέτη του σύγχρονου ελληνικού κοσμήματος*, Διδακτορική Διατριβή, ΑΠΘ.
- Untracht, O. (1986). *Τεχνικές Επεξεργασίας Μετάλλων*. ΕΟΜΜΕΧ. Ανάκτηση 15 Φεβρουαρίου, 2020, από <https://www.ggb.gr/el/%CE%A4%CE%95%CE%A7%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%95%CE%A3%20%CE%95%CE%A0%CE%95%CE%9E%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%91%CE%A3%CE%99%CE%91%CE%A3%20%CE%9C%CE%95%CE%A4%CE%91%CE%9B%CE%9B%CE%A9%CE%9D%20OPPI%20UNTRACHT>
- UN (2014). *Traceability in Global Supply Chains Minerals and Diamonds*. Ανάκτηση 15 Φεβρουαρίου, 2020, από https://www.responsiblejewellery.com/files/Traceability_Minerals_Diamonds_10Sep14.pdf
- Untracht, O. (2011). *Jewelry Concepts & Technology*. Knopf Doubleday Publishing Group.

WWF (2018). *A precious transition Demanding more transparency and responsibility in the watch and jewellery sector, Environmental rating and industry report*. Ανάκτηση 15 Φεβρουαρίου, 2020, από https://www.wwf.ch/sites/default/files/doc-2018-12/2018_12_07_WWF%20Watch%20and%20Jewellery%20Report%202018_final_e_0.pdf

B. Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. (2013). *Γλωσσάρι*. Ανακτήθηκε, 15 Φεβρουαρίου, 2020, από <https://gsvetlly.minedu.gov.gr/>

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Τμήμα Σπουδών Προγραμμάτων και Οργάνωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης. (2020). *Οδηγοί Σπουδών ειδικοτήτων ΙΕΚ του Ν. 4186/2013*. Ανακτήθηκε 15 Φεβρουαρίου, 2020, από <https://gsvetlly.minedu.gov.gr/dimosia-institoyta-epaggelmatikis-katartisis-d-i-e-k/odigoi-katartisis-spoudon>

Γούλας, Χ., & Λιντζέρης, Π. (2017). *Διά Βίου Μάθηση, Επαγγελματική Κατάρτιση, Απασχόληση και Οικονομία: Νέα δεδομένα, προτεραιότητες και προκλήσεις*. ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, ΙΝΕ ΓΣΕΕ.

Γούλας, Χ., Μαρκίδης, Κ., & Μπαμπανέλου, Δ. (2021). *Πρότυπο ανάπτυξης εκπαιδευτικών υλικών του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ*. Ανάκτηση 15 Φεβρουαρίου, 2020, από <https://protypoekpedeftikonylikon.gr>

Δημουλάς, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ., & Σπηλιώτη, Χ. (2007). *Οδηγός ανάπτυξης επαγγελματικών περιγραμμάτων*. ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ.

Καραλής, Θ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ., Νάτσης, Π., & Παπαευσταθίου, Κ. (2021). *Μεθοδολογικές προσεγγίσεις ανάπτυξης επαγγελματικών περιγραμμάτων και πλαισίων εκπαιδευτικών προδιαγραφών προγραμμάτων*. ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. https://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2021/07/Me8odologia_EP_Ebook.pdf

Λευθεριώτου, Π. (χ.χ.). *Η εκπαιδευτική διεργασία στην εκπαίδευση ενηλίκων*. Αθήνα: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Ανακτήθηκε 20 Φεβρουαρίου, 2020,

από http://www.nath.gr/Photos/%CE%95%CE%9A%CE%A0%CE%91%CE%99%CE%94%CE%95%CE%A5%CE%A3%CE%97_%CE%95%CE%9D%CE%97%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%A9%CE%9D.pdf

Cedefop (2014). *Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στη Ελλάδα: Συνοπτική περιγραφή*. Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Cedefop (2014). *Terminology of European Education and Training Policy: A Selection of 130 Key Terms*, 2nd edition. Publications Office of the European Union.

Korpon, V. A., Shmurygina, O. V., Shchipanova, D. E., Dremina, M. A., Papaloizou, L., Orphanidou, Y., & Morevs, P. (2018). Functional analysis and functional maps of qualifications in ECVET context. *The Education and Science Journal*, 20(6), 90-117. doi: 10.17853/1994-5639-2018-6-90-117

Mansfield, B., & Schmidt, H. (2001). *Linking vocational education and training standards and employment requirements: An international manual*. European Training Foundation. Ανακτήθηκε 9 Ιουνίου, 2020, από https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/C12578310056925BC12571FE00473D6B_NOTE6UAEET.pdf

Psfidou, I. (2009). What learning outcome based curricula imply for teachers and trainers, *7th International Conference on Comparative Education and Teacher Training*, June 29-July 3 2009, 183-188. Sofia, Bulgaria: Bureau for Educational Services.

Γ. Σχετική εθνική νομοθεσία

ΦΕΚ Β' 4146/09-09-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3. *Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας*.

ΦΕΚ Β' 3938/26-08-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. *Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού*.

ΦΕΚ Α' 254/21-12-2020. Νόμος υπ' αριθμ. 4763/2020. *Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του*

Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματών (EE L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις.

ΦΕΚ Β'3520/19-09-2019. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 40331/Δ1.13521/2019. *Επανακαθορισμός Όρων Ηλεκτρονικής Υποβολής Εντύπων Αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ).*

ΦΕΚ Β'2440/18-7-2017. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ1/118932/2017. *Ρύθμιση Θεμάτων Επιδότησης και Ασφάλισης της Μαθητείας των Σπουδαστών των Δημόσιων και Ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ).*

ΦΕΚ Β'1245/11-04-2017. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ1/54877/2017. *Τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ).*

ΦΕΚ Β'1807/2-7-2014. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 5954/2014. *Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που Υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ).*

ΦΕΚ Β'566/08-05-2006. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 110998/8-5-2006. *Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων.*

Μεθοδολογία ανάπτυξης των Οδηγών Κατάρτισης

Συντακτική ομάδα

Γούλας Χρήστος

Βαρβιτσιώτη Ρένα

Θεοδωρή Ελένη

Καρατράσογλου Μάκης

Μαρκίδης Κωνσταντίνος

Μπαμπανέλου Δέσποινα

Νάτσης Παναγιώτης

Επιμέλεια σύνταξης:

Μπαμπανέλου Δέσποινα

Το κείμενο συντάχθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020» και ειδικότερα της Πράξης με τίτλο «Διαμόρφωση οδηγών κατάρτισης και εκπαιδευτικών εγχειριδίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)» – ΟΠΣ (ΜΙΣ) 5069281 που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

